BENDROJO TEISMO (trečioji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. rugsėjo 24 d.*

„Konkurencija – Karteliai – Standartinių iš katalogo užsakomų ir specialiai atspausdintų vokų rinka – Sprendimas, kuriuo konstatuojamas SESV 101 straipsnio pažeidimas – Panaikinimas iš dalies dėl pareigos motyvuoti nesilaikymo – Keičiantis sprendimas – Susitarimo procedūra – Baudos – Bazinis dydis – Išimtinis koregavimas – 10 % bendros apyvartos riba – Reglamento (EB) Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalis – *Non bis in idem* principas – Teisinis saugumas – Teisėti lūkesčiai – Vienodas požiūris – Sankcijų sudėjimas – Proporcingumas – Teisingumas – Neribota jurisdikcija“

Byloje T-466/17

Printeos, SA, įsteigta Alkala del Henarese (Ispanija),

Printeos Cartera Industrial, SL, įsteigta Alkala del Henarese,

Tompla Scandinavia AB, įsteigta Stokholme (Švedija),

Tompla France, įsteigta Fleri Meroži (Prancūzija),

Tompla Druckerzeugnisse Vertriebs GmbH, įsteigta Leonberge (Vokietija),

atstovaujamos advokatų H. Brokelmann ir P. Martínez-Lage Sobredo,

ieškovės,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą F. Castilla Contreras, F. Jimeno Fernández ir C. Urraca Caviedes,

atsakovę,

dėl pagal SESV 263 straipsnį pateikto prašymo iš dalies panaikinti 2017 m. birželio 16 d. Komisijos sprendimą C(2017) 4112 *final*, iš dalies keičiantį 2014 m. gruodžio 10 d. Sprendimą C(2014) 9295 *final* dėl bylos nagrinėjimo pagal [SESV 101] straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (AT.39780 – Vokai) arba, nepatenkinus šio prašymo, sumažinti ieškovėms skirtos baudos dydį,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas M. van der Woude, teisėjai S. Frimodt Nielsen, V. Kreuschitz (pranešėjas), N. Półtorak ir E. Perillo,

posėdžio sekretorius J. Palacio González, vyriausiasis administratorius,

* Proceso kalba: ispanų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. balandžio 3 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

I. Ginčo aplinkybės

A. Administracinė procedūra, po kurios priimtas pirminis sprendimas

1 2014 m. gruodžio 10 d. sprendimu C(2014) 9295 *final* dėl bylos nagrinėjimo pagal [SESV] 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (AT.39780 – Vokai) (toliau – pirminis sprendimas) Europos Komisija konstatavo, kad, be kita ko, ieškovės *Printeos SA*, *Tompla Sobre Exprés SL* (dabar – *Printeos Cartera Industrial SL*), *Tompla Scandinavia AB*, *Tompla France* ir *Tompla Druckerzeugnisse Vertriebs GmbH* pažeidė SESV 101 straipsnį ir Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo 53 straipsnį, nuo 2003 m. spalio 8 d. iki 2008 m. balandžio 22 d. dalyvaudamos kartelyje, veikusiame Europos standartinių iš katalogo užsakomų ir specialiai atspausdintų vokų rinkoje, įskaitant Daniją, Vokietiją, Prancūziją, Švediją, Jungtinę Karalystę ir Norvegiją. Šiuo karteliu buvo siekiama koordinuoti pardavimo kainas, pasidalyti klientais ir keistis neskelbtina komercine informacija. Be ieškovių, kartelyje dalyvavo grupė *Bong* (toliau – *Bong*), grupė *GPV France SAS and Heritage Envelopes Ltd* (toliau – GPV), grupė *Holdham SA* (toliau – *Hamelin*) ir grupė *Mayer-Kuvert* (toliau – *Mayer-Kuvert*), kurioms taip pat buvo skirtas pirminis sprendimas.

2 Pirminis sprendimas priimtas po susitarimo procedūros pagal 2004 m. balandžio 7 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 773/2004 dėl bylų nagrinėjimo Komisijoje pagal [SESV 101 ir 102] straipsnius tvarkos (OL L 123, 2004, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 81) 10a straipsnį ir Komisijos pranešimą dėl susitarimo procedūros tvarkos siekiant priimti sprendimus pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 7 ir 23 straipsnius kartelių bylose (OL C 167, 2008, p. 1, toliau – pranešimas dėl susitarimo procedūros).

3 Už nustatytą pažeidimą (pirminio sprendimo 1 straipsnio 5 dalis) Komisija ieškovėms bendrai ir solidariai skyrė 4 729 000 EUR baudą (pirminio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies e punktas).

4 Administracinę procedūrą, po kurios buvo priimtas pirminis sprendimas, Komisija pradėjo savo iniciatyva, remdamasi anoniminio informatoriaus pateikta informacija ir dokumentais. 2010 m. rugsėjo 14 d. remdamasi 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101 ir 102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 20 straipsnio 4 dalimi ji atliko patikrinimus ieškovių ir kitų su karteliu Danijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje ir Švedijoje susijusių bendrovių patalpose. 2010 m. spalio 1 d. ir 2011 m. sausio 31 d. buvo atlikti patikrinimai Vokietijoje (pirminio sprendimo 16 konstatuojamoji dalis).

5 2010 m. spalio 22 d. ieškovės Komisijai pateikė prašymą atleisti nuo baudos ar ją sumažinti pagal Komisijos pranešimą apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju (OL C 298, 2006, p. 17; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 155, toliau – pranešimas dėl bendradarbiavimo) (pirminio sprendimo 17 konstatuojamoji dalis); tokį patį prašymą ji pateikė ir *Comisión Nacional de la Competencia*, vėliau pervadintai *Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia* (Konkurencijos priežiūros institucija, Ispanija, toliau – CNC).

6 2011 m. kovo 15 d. CNC pradėjo tyrimo procedūrą dėl SESV 101 straipsnio ir atitinkamų Ispanijos konkurencijos taisyklių pažeidimo, kurį darė, be kita ko, *Tompla Sobre Exprés*, įskaitant jos Ispanijoje esančias patronuojamąsias bendroves, tiek, kiek tai susiję su Ispanijos popierinių vokų rinka (byla

Sobres de papel (Popieriniai vokai), S/0316/10). Komisija nepatenkino ieškovių prašymo pasinaudoti savo teisėmis pagal Reglamento Nr. 1/2003 11 straipsnio 6 dalį, t. y. pradėti tyrimo procedūrą ir neleisti CNC taikyti SESV 101 straipsnio. Pasibaigus minėtai procedūrai CNC 2013 m. kovo 25 d. priėmė sprendimą, kuriuo šioms bendrovėms skyrė bendrą 10 141 530 EUR baudą už jų dalyvavimą nuo 1977 m. iki 2010 m. karteliuose Ispanijos rinkoje dėl kainų nustatymo ir Ispanijos administracinės valdžios institucijų paskelbtų viešųjų konkursų, susijusių su iš anksto atspausdintų vokų rinkimams ir referendumams Europos, nacionaliniu ir regioniniu lygiu tiekimu, pasidalijimo, komercinės paskirties iš anksto atspausdintų vokų dideliems klientams pasiūlos pasidalijimo, neužrašytų vokų kainos nustatymo ir technologijų ribojimo. Gavęs ieškinį, kurį, be kita ko, pateikė pirmoji ieškovė, *Audiencia Nacional, Sala de lo Contencioso* (Nacionalinis teismas, Ginčų nagrinėjimo skyrius, Ispanija) panaikino šio sprendimo dalį, kurioje buvo nustatyta skirtinos baudos suma, ir grąžino bylą CNC, kad ji iš naujo nustatytų minėtą sumą pagal taikytinus teisės aktuose nustatytus kriterijus.

7 Kadangi visos suinteresuotosios šalys išreiškė norą dalyvauti susitarimo diskusijose, Komisija 2013 m. gruodžio 10 d. pradėjo Reglamento Nr. 773/2004 10a straipsnyje numatytą procedūrą, per kurią suorganizavo dvišalius susitikimus su kiekviena iš šalių (pirminio sprendimo 19 ir 20 punktai).

8 Per 2014 m. sausio 21 d. susitikimą Komisija pristatė ieškovėms bendrą kartelio vaizdą, įskaitant turimų įrodymų analizę.

9 2014 m. vasario 24 d. ieškovės pateikė neformalų „non paper“ dokumentą, kuriame prašė, kad apskaičiuodama baudos dydį Komisija atsižvelgtų, pirma, į CNC skirtą baudą, nes jau ši bauda sudarė 10 % jų bendros apyvartos 2012 m., antra, į tai, kad jos sudarė „vieno produkto“ grupę (t. y. gaminančią tik vieną produktą), ir, trečia, į pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairių (OL C 210, 2006, p. 2, toliau – gairės) 37 punktą, leidžiantį Komisijai atsižvelgiant į ypatingas bylos aplinkybes netaikyti bendro baudų nustatymo metodo ar ribų, įtvirtintų tų pačių gairių 21 punkte.

10 Vietoj antrojo susitikimo, ieškovėms sutikus, Komisija 2014 m. birželio 17 d. elektroniniame laiške nurodė pagrindinius kriterijus, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant skirtinos baudos dydį, be kita ko, ieškovių pardavimų 2007 m. vertę (143 316 000 EUR) ir jų apyvartą 2013 m. (121 728 000 EUR), jų dalyvavimo darant pažeidimą trukmę ir kita. Ieškovės atsakė 2014 m. birželio 18 d. elektroniniu laišku, patvirtindamos Komisijos nurodytą pardavimų vertę ir apyvartą, ir pažymėjo neturinčios esminių pastabų šiuo klausimu.

11 Per 2014 m. spalio 24 d. susitikimą Komisija informavo ieškoves apie baudos apskaičiavimo metodus ir kriterijus, t. y. pirma, apie pardavimų vertės (143 316 000 EUR 2007 m.) dalį (15 %), naudojamą apskaičiuojant bazinį baudos dydį, antra, apie ieškovių daryto pažeidimo trukmę (ketveri metai ir šeši mėnesiai), trečia, apie papildomą 15 % dydį, ketvirta, apie sunkinančių ir lengvinančių aplinkybių nebuvimą, penkta, apie dauginimo koeficiento netaikymą, šešta, apie maksimalią leistiną 12 171 800 EUR baudą (10 % bendros ieškovių apyvartos 2013 m.), septinta, apie baudos dydžio išimtinį sumažinimą pagal gairių 37 punktą dėl ypatingų bylos aplinkybių, įskaitant tai, kad visų kartelio dalyvių bazinis baudos dydis viršijo Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje numatytą 10 % ribą, aštunta, apie papildomą sumažinimą dėl ieškovių grupės „vieno produkto“ dalies, devinta, apie galimybės sumažinti baudą dėl CNC paskirtos baudos nebuvimą, nes šios nagrinėtas kartelis buvo atskiras nuo Komisijos tirto kartelio, todėl už jį turi būti baudžiama atskirai, laikantis taikytinų taisyklių, kurios skiriasi nuo Komisijos taikomų taisyklių, dešimta, apie numatomą sumažinimą 50 % pagal pranešimo dėl bendradarbiavimo 24 ir 25 punktus, vienuolikta, apie numatomą 10 % sumažinimą pagal pranešimo dėl susitarimo procedūros 32 punktą ir galiausiai – apie baudos dydžio diapazoną nuo 4 610 000 iki 4 848 000 EUR, ir kad ieškovės savo pasiūlyme dėl susitarimo turėtų pritarti maksimaliai sumai.

12 2014 m. lapkričio 7 d. ieškovės pateikė pasiūlymus dėl susitarimo, pritardamos Komisijos nustatytai pardavimų vertei ir apyvartai bei maksimaliam 4 848 000 EUR baudos dydžiui.

13 2014 m. lapkričio 18 d. Komisija pateikė pranešimą apie kaltinimus.

14 2014 m. lapkričio 20 d. ieškovės pagal pranešimo dėl susitarimo procedūros 26 punktą patvirtino, kad pranešimas apie kaltinimus atitinka jų pasiūlymo dėl susitarimo turinį ir kad jos lieka įsipareigojusios tęsti susitarimo procedūrą.

15 Kalbant apie skirtų baudų apskaičiavimą, pažymėtina, kad pirminiame sprendime Komisija kiekvienai atitinkamai įmonei nustatė bazinius baudos dydžius, kaip apibendrinta lentelėje (ginčijamo sprendimo 71–84 konstatuojamosios dalys):

Bendrovė	Pardavimo vertė EUR	Sunkumo koeficientas %	Trukmė	Papildoma suma %	Bazinis dydis EUR
Bong	140 000 000	15	4,5	15	115 500 000
<…> GPV	125 086 629	15	4,5	15	103 196 000
Hamelin	185 521 000	15	4,416	15	150 717 000
Mayer-Kuvert	70 023 181	15	4,5	15	57 769 000
Printeos <…>	143 316 000	15	4,5	15	118 235 000

16 Be to, pirminio sprendimo 85–87 punktuose Komisija nusprendė, kad nereikia koreguoti bazinių dydžių pagal gairių 28 ir 29 punktus, išskyrus *Mayer-Kuvert*, kuriai turėjo būti pritaikytas 10 % sumažinimas dėl riboto dalyvavimo darant pažeidimą, atvejį.

17 Skirsnyje „Bazinių dydžių koregavimas“ Komisija konstatavo: kadangi daugumos atitinkamų šalių pardavimai buvo vykdomi tik vienoje rinkoje, kurioje jos kelerius metus dalyvavo kartelyje, iš esmės visi baudų dydžiai gali siekti 10 % bendros apyvartos ribą ir šios ribos taikymas yra labiau taisyklė nei išimtis (pirminio sprendimo 88 konstatuojamoji dalis). Šiuo klausimu Komisija priminė Bendrojo Teismo jurisprudenciją, pažymėjusi, kad toks požiūris gali kelti abejonių, atsižvelgiant į principą, pagal kurį nuobauda turi būti glaudžiai susijusi su pažeidimu ir jo autoriumi, nes tam tikromis aplinkybėmis tai gali lemti situaciją, kai bet koks skirstymas pagal pažeidimo sunkumą ar lengvinančias aplinkybes nebegalėtų daryti poveikio baudos dydžiui (2011 m. birželio 16 d. Sprendimo *Putters International / Komisija*, T-211/08, EU:T:2011:289, 75 punktas). Atsižvelgdama į ypatingas šios bylos aplinkybes Komisija nusprendė, kad būtų tinkama pasinaudoti savo diskrecija ir taikyti gairių 37 punktą, leidžiantį jai nukrypti nuo gairėse įtvirtintos metodikos (pirminio sprendimo 89 ir 90 konstatuojamosios dalys).

18 Pirminio sprendimo 91 ir 92 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(91) Šiuo atveju bazinis baudos dydis koreguojamas taip, kad būtų atsižvelgta į su karteliu susijusio produkto pardavimų vertę, palyginti su bendra apyvarta, ir į šalių skirtumus pagal individualų jų dalyvavimą darant pažeidimą. Apskritai nustatytos baudos bus tokio dydžio, kad būtų proporcingos pažeidimui ir turėtų pakankamą atgrasomąjį poveikį.

(92) Todėl sumažinimas bus taikomas visoms šalims apskaičiuotoms baudoms. Dėl ypatingų šios bylos aplinkybių, atsižvelgiant į tai, kad visos šalys skirtinga apimtimi, tačiau intensyviai veikė standartinių iš katalogo užsakomų ir specialiai atspausdintų vokų rinkoje, siūloma už padarytą pažeidimą GVP skirtiną baudą sumažinti 98 %, *Tompla* – 90 %, *Bong* ir *Mayer-Kuvert* –88 %, o *Hamelin* – 85 %.“

19 Šio bazinių baudų dydžių koregavimo pasekmes galima apibendrinti taip (taip pat žr. pirminio sprendimo 93 konstatuojamojoje dalyje pateiktą lentelę):

Bendrovė	Bazinis dydis prieš koregavimą EUR	Nuolaida, %	Bazinis dydis po koregavimo EUR
Bong	115 500 500	88	13 860 000
GPV	103 196 000	98	2 063 920
Hamelin	150 717 000	85	22 607 550
Mayer-Kuvert	57 769 000	88	6 932 280
Printeos	118 235 000	90	11 823 500

20 Be to, Komisija ieškovėms baudas papildomai sumažino 50 % pagal pranešimą dėl bendradarbiavimo ir 10 % pagal pranešimo dėl susitarimo procedūros 32 punktą (pirminio sprendimo 99, 102 ir 103 konstatuojamosios dalys). Pagal atitinkamas taikytinas taisykles *Hamelin* ir *Mayer-Kuvert* baudos buvo sumažintos atitinkamai 25 % ir 10 % (už bendradarbiavimą) ir 10 % (pagal susitarimą) (pirminio sprendimo 100–103 konstatuojamosios dalys).

21 Galiausiai iš pirminio sprendimo 104–108 konstatuojamųjų dalių (skirsnis „Galimybės sumokėti baudą“) matyti, kad gavusi *Bong* ir *Hamelin* pagrįstus prašymus, pateiktus pagal gairių 35 punktą, Komisija šių bendrovių baudas sumažino atitinkamai iki 3 118 000 EUR ir 4 996 000 EUR. Ieškovės tokio prašymo Komisijai nepateikė ir joms bauda pagal minėtą punktą nebuvo sumažinta.

B. Sprendimas byloje T-95/15

22 Gavęs ieškovių SESV 263 straipsniu grindžiamą ieškinį, kuriuo reikalauta iš dalies panaikinti pirminį sprendimą, Bendrasis Teismas 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimu *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) panaikino pirminio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies e punktą, nes šis nebuvo pakankamai motyvuotas, kaip reikalaujama pagal SESV 296 straipsnio antrą pastraipą (2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Printeos ir kt. / Komisija*, T-95/15, EU:T:2016:722, 57 ir 58 punktai ir rezoliucinės dalies 1 punktas).

23 Šio panaikinimo argumentai išdėstyti 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) 45–56 punktuose.

24 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimas *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) įsiteisėjo.

C. Sprendimas byloje T-201/17

25 Gavęs naują pirmosios ieškovės ieškinį, kurį ji Bendrojo Teismo kanceliarijai pateikė 2017 m. kovo 31 d. ir visų pirma grindė SESV 268 straipsniu, reikalaudama atlyginti žalą dėl Komisijos atsisakymo jai sumokėti palūkanas nuo panaikinus pirminį sprendimą grąžinto bazinio baudos dydžio, Bendrasis Teismas 2019 m. vasario 12 d. Sprendimu *Printeos / Komisija* (T-201/17, apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2019:81) įpareigojo Komisijos atstovaujamą Europos Sąjungą atlyginti pirmosios ieškovės žalą ir sumokėti šiai 184 592,95 EUR su palūkanomis. Komisija dėl šio sprendimo pateikė apeliacinį skundą, kuriam suteiktas C-301/19 P numeris.

D. Administracinės procedūros atnaujinimas ir ginčijamo sprendimo priėmimas

26 Po 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) 2017 m. kovo 29 d. Komisija išsiuntė ieškovėms raštą, kuriuo informavo apie savo ketinimą priimti naują sprendimą, kuriuo joms bus skirta tokio paties dydžio bauda, kokia buvo skirta pirminiu sprendimu, ir nurodė kriterijus, kuriais rėmėsi apskaičiuodama atitinkamoms įmonėms skirtinas baudas, konkrečiai nurodydama, kad rėmėsi gairių 37 punkte įtvirtinta metodika. Ji taip pat pasiūlė ieškovėms pateikti pastabas per tris savaites nuo minėto rašto gavimo dienos.

27 2017 m. balandžio 17 d. raštu ieškovės pateikė pastabas ir nurodė, kad naujo sprendimo priėmimas prieštarauja *ne bis in idem* principui, nes pirminio sprendimo panaikinimas 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimu *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) nebuvo tik procedūrinis, nes minėtas sprendimas taip pat pažeidė jų pagrindinę teisę į gerą administravimą, numatytą Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 41 straipsnyje. Be to, ieškovės nurodė, kad numatyta bauda jų atžvilgiu yra diskriminuojančio pobūdžio ir kad pagal 1969 m. vasario 13 d. Sprendimą *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4, 11 punktas) siekdama teisingumo Komisija turėjo atsižvelgti į 2013 m. kovo 25 d. CNC sprendimu joms skirtą baudą.

28 2017 m. birželio 16 d. Sprendimu C (2017) 4112 *final*, kuriuo iš dalies keičiamas pirminis sprendimas (toliau – ginčijamas sprendimas), skirtu tik ieškovėms, Komisija joms bendrai ir solidariai skyrė 4 729 000 EUR baudą (minėto sprendimo 1 ir 3 straipsniai bei 8 ir 9 konstatuojamosios dalys).

29 Pirma, ginčijamo sprendimo 7 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad Bendrojo Teismo pirminio sprendimo panaikinimas iš dalies dėl nepakankamo motyvavimo buvo tik procedūrinis. Todėl šis panaikinimas negali būti laikomas išteisinimu, kaip tai suprantama pagal Chartijos 50 straipsnį (2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. / Komisija*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582, 59–63 ir 693–695 punktai), ir Komisija turėjo teisę atnaujinti administracinę procedūrą nuo to momento, kai buvo padarytas pažeidimas (2014 m. gruodžio 9 d. Sprendimo *Lucchini / Komisija*, T-91/10, EU:T:2014:1033, 173 punktas ir 2014 m. gruodžio 9 d. Sprendimo *SP / Komisija*, T-472/09 ir T-55/10, EU:T:2014:1040, 277 punktas).

30 Antra, ginčijamo sprendimo 8 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad šiame sprendime „pateikiama papildoma informacija apie taikomą metodiką ir faktines aplinkybes, į kurias Komisija atsižvelgė nustatydama ir koreguodama bazinius baudos dydžius, kaip nurodyta [pirminio] sprendimo 88–93 konstatuojamosiose dalyse“.

31 Trečia, ginčijamo sprendimo 10–22 konstatuojamosiose dalyse Komisija paaiškina bazinių baudų dydžių „koregavimo“ pagal gairių 37 punktą metodiką ir priežastis, nurodytas pirminio sprendimo 88–95 konstatuojamosiose dalyse.

32 Ginčijamo sprendimo 14 konstatuojamojoje dalyje Komisija pažymi, kad atsižvelgė į minimalų baudos sumažinimą, kad kiekvienai atitinkamai įmonei skirta bauda neviršytų 10 % ribos, ir užtikrino, kad koreguotas bazinis baudos dydis atspindėtų jų dalyvavimo kartelyje panašumą. Be to, reikia pažymėti, kad visoms atitinkamoms įmonėms taikomas vienodas sumažinimas lėmė situaciją, kai visos šalys gavo nepagrįstos naudos dėl minimalaus sumažinimo, būtino, kad bazinis baudos dydis neviršytų 10 % ribos, taikytinos įmonei, kurios bazinis baudos dydis daugiausia viršijo minėtą ribą, t. y. GPV, todėl baudos neatspindi atitinkamų įmonių pažeidimo sunkumo ir neužtikrina pakankamo atgrasančio poveikio.

33 Ginčijamo sprendimo 15 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad Komisija pirmiausia koregavo bazinį baudos dydį kiekvienai atitinkamai įmonei, atsižvelgdama į su karteliu susijusios prekės pardavimų vertės dalį bendroje apyvartoje (toliau – santykis prekė / apyvarta). Pirminiame sprendime atliktomis korekcijomis taip pat buvo siekiama užtikrinti, kad koreguotos baudos atspindėtų viso pažeidimo

sunkumą, tačiau neiškraipytų atitinkamų įmonių atitinkamų bazinių baudos dydžių, kurie atspindėjo jų panašų prisidėjimą prie kartelio veikimo. Šie metodikos veiksniai turėjo įtakos kiekvienai atitinkamai įmonei pritaikytiems individualiems sumažinimams.

34 Pagal ginčijamo sprendimo 16 konstatuojamąją dalį pirminiame sprendime buvo atsižvelgta į kiekvienos atitinkamos įmonės santykį prekė / apyvarta, apskaičiuotą kaip bendros vokų pardavimų vertės ir bendros pasaulinės apyvartos 2012 m. santykis. Įmonei, kurios santykis prekė / apyvarta buvo didžiausias, buvo pritaikytas didesnis ar toks pats sumažinimas, koks buvo pritaikytas įmonei, kurios santykis prekė / apyvarta buvo pats mažiausias. A lentelėje nurodyti santykiai įrodo, kad visų įmonių, išskyrus *Hamelin*, individualūs santykiai prekė / apyvarta buvo labai dideli. *Hamelin* dėl vokų gamybos veiklos perleidimo 2012 m. nebepardavinėjo su karteliu susijusios prekės, todėl jos santykis prekė / apyvarta buvo įvertintas atsižvelgiant į jos buvusios patronuojamosios bendrovės su karteliu susijusios prekės pardavimus 2012 m.

35 Ginčijamo sprendimo 17 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad GPV pritaikytas 98 % sumažinimas buvo būtinas tam, kad baudos dydis neviršytų 10 % ribos. Kadangi GPV santykis prekė / apyvarta buvo didžiausias, kitoms įmonėms buvo taikomi ne tokie dideli sumažinimai, kurie buvo apskaičiuoti individualiai ir atspindėjo tiek jų atitinkamą santykį prekė / apyvarta, tiek joms nustatytų bazinių baudos dydžių santykinę įtaką.

36 Ginčijamo sprendimo 18 konstatuojamojoje dalyje patikslinama, kad paprastas linijinis sumažinimas, grindžiamas individualiu santykiu prekė / apyvarta, būtų lėmęs nepagrįstus rezultatus ir iškreipęs bazinių baudos dydžių santykinę įtaką. Pagal tokį vertinimą, pavyzdžiui, *Mayer-Kuvert* (76 % santykis prekė / apyvarta) koreguotas bazinis baudos dydis būtų buvęs didesnis už ieškovių (90 % santykis prekė / apyvarta) koreguotą bazinį baudos dydį, nors iki korekcijos jų bazinis baudos dydis buvo daugiau nei dvigubai didesnis už *Mayer-Kuvert*. Pirminiame sprendime taikyta metodika, siekiant teisingumo nustatant individualius sumažinimus, atspindinčius ne tik santykį prekė / apyvarta, bet ir atitinkamų įmonių individualaus prisidėjimo prie pažeidimo panašumą, kurį rodo nekoreguoti baziniai baudos dydžiai, buvo norima atstatyti pusiausvyrą tarp koreguotų bazinių baudos dydžių.

37 Ginčijamo sprendimo 19 konstatuojamojoje dalyje Komisija pažymi, kad ji nusprendė, jog nors *Hamelin* santykis prekė / apyvarta buvo daug mažesnis už kitų įmonių šį santykį, jai skirtiną baudą taip pat reikėjo sumažinti, įvertinant tai, jog jos vaidmuo kartelyje buvo panašus į minėtų įmonių vaidmenį. Atsižvelgiant į *Hamelin* santykį prekė / apyvarta, jai pagrindinis baudos dydis buvo sumažintas mažiausiai, palyginti su kitomis įmonėmis.

38 Iš ginčijamo sprendimo 20 konstatuojamosios dalies matyti, kad jei Komisija nebūtų atsižvelgusi į šios metodikos antrą etapą ir sumažinimus būtų grindusi tik atitinkamų įmonių santykiu prekė / apyvarta, *Hamelin* nebūtų taikomas sumažinimas ir jos bazinis baudos dydis būtų buvęs maždaug 1 275 % didesnis nei koreguotas ieškovių bazinis baudos dydis, nors *Hamelin* pardavimų vertė buvo tik 30 % didesnė nei ieškovių pardavimų vertė.

39 Ginčijamo sprendimo 21 konstatuojamojoje dalyje daroma išvada, kad pasirinkta metodika ir pritaikytas sumažinimas lėmė tai, kad *Hamelin* nustatytas bazinis baudos dydis atspindi jos panašų dalyvavimą kartelyje, pažeidimo sunkumą ir trukmę ir yra pakankamai atgrasantis.

40 Ginčijamo sprendimo 22 konstatuojamojoje dalyje pateikta A lentelė iš esmės atitinka nurodytąją 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) 50 punkte, tik pridedamas papildomas stulpelis, nurodantis atitinkamų įmonių santykį prekė / apyvarta 2012 m. (žr. šio sprendimo 34 punktą).

Bendrovė	P [ardavimų vertė EUR] (2007 m.)	Sunkumo koeficientas	Trukmė (metai)	Papildoma suma	Bazinis dydis (EUR)	Santykis prekė / apyvarta	Koregavimas / Sumažinimas	Koreguotas bazinis dydis
<…> GPV	125 086 629	15 %	4,5	15 %	103 196 000	93 %	0,98	2 063 920
[Printeos]	143 316 000	15 %	4,5	15 %	118 235 000	90 %	0,90	11 823 500
Bong	140 000 000	15 %	4,5	15 %	115 500 000	80 %	0,88	13 860 000
Mayer-Kuvert	70 023 181	15 %	4,5	15 %	57 769 000	76 %	0,88	6 932 280
Hamelin	185 521 000	15 %	4,416	15 %	150 717 000	17 %	0,85	22 607 550

41 Pagal ginčijamo sprendimo 23 konstatuojamąją dalį 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimas *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) neturi įtakos kitiems pirminiame sprendime skirtų baudų nustatymo metodikos etapams, todėl jie ginčijamame sprendime nebuvo iš naujo aiškinami. Vis dėlto, atsižvelgdama į 2017 m. balandžio 17 d. rašte pateiktą ieškovių prašymą atsižvelgti į CNC skirtą baudą, Komisija minėto sprendimo 46–55 konstatuojamosiose dalyse pateikia į jį atsakymą.

42 Ketvirta, ginčijamo sprendimo 46–55 konstatuojamosiose dalyse nurodytos priežastys, dėl kurių Komisija atmeta minėtą prašymą, primindama, kad per procedūrą, po kurios buvo priimtas pirminis sprendimas, ji jau buvo pranešusi ieškovėms, jog mano, kad nei būtina, nei tikslinga atsižvelgti į CNC skirtą baudą. Šiuo klausimu Komisija, be kita ko, remiasi savo ankstesniais sprendimais (1989 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos sprendimas 89/515/EEB dėl EEB sutarties 85 straipsnio taikymo procedūra (IV/31.553 – Suvirinti tinkleliai) (OL L 260, 1989, p. 1)) ir 1969 m. vasario 13 d. Sprendimu *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4).

43 Penkta, ginčijamo sprendimo 58 konstatuojamojoje dalyje, kiek tai susiję su bazinių dydžių koregavimu pagal gairių 37 punktą, Komisija atmeta ieškovių 2017 m. balandžio 17 d. rašte pateiktą argumentą, kad, pirma, bazinių baudos dydžių sumažinimas buvo diskriminuojančio pobūdžio jų atžvilgiu ir, antra, joms turėjo būti pritaikytas 95,3671 % sumažinimas, kad būtų tinkamai atspindėtas jų santykis prekė / apyvarta.

44 Ginčijamo sprendimo 59 konstatuojamojoje dalyje, atsakydama į ieškovių argumentą, kad yra akivaizdžių skirtumų 10 % bendros apyvartos ribos atžvilgiu, Komisija iš esmės pažymi, kad sumažinimu nebuvo siekiama nustatyti baudos dydį, užtikrinantį, kad koreguotų bazinių baudos dydžių ir bendrų apyvartų santykis būtų vienodas visoms atitinkamoms įmonėms. Ji nurodo, kad pagal suformuotą jurisprudenciją tai, kad pagal bazinio baudos dydžio apskaičiavimo metodiką įmonei skiriama bauda sudaro didesnę bendros apyvartos procentinę dalį nei baudos, kurios atitinkamai skirtos kiekvienai kitai įmonei, neprieštarauja proporcingumo ir vienodo požiūrio principams.

II. Procesas ir šalių reikalavimai

45 2017 m. liepos 27 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį ieškovių ieškinį.

46 Trečiosios kolegijos siūlymu Bendrasis Teismas, remdamasis Procedūros reglamento 28 straipsniu, nusprendė perduoti bylą nagrinėti išplėstinei kolegijai.

47 Teisėjo pranešėjo siūlymu Bendrasis Teismas (trečioji išplėstinė kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir, taikydamas Procedūros reglamento 89 straipsnyje numatytas proceso organizavimo priemones, pateikė Komisijai klausimus raštu dėl GPV santykio prekė / apyvarta nustatymo. Komisija į šį klausimą atsakė per nustatytą terminą.

48 Šalys buvo išklausytos ir atsakė į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus per 2019 m. balandžio 3 d. posėdį.

49 Ieškovės Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamą sprendimą,

– arba sumažinti ginčijamu sprendimu joms skirtą baudą, pirma, bazinį baudos dydį sumažinant 95,3671 % pagal gairių 37 punktą, ir, antra, papildomai (mažiausiai 33 %) sumažinant baudą pagal pranešimą dėl bendradarbiavimo ir pranešimą dėl susitarimo,

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

50 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,

– priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

III. Dėl teisės

A. Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, grindžiamo teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos ir ne bis in idem principų pažeidimu

51 Ieškovės ginčija, kad pirminio sprendimo panaikinimas iš dalies 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimu *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722), kaip ir bylose, kuriose priimti 2002 m. spalio 15 d. Sprendimas *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt / Komisija* (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582) arba 2012 m. birželio 27 d. Sprendimas *Bolloré / Komisija* (T-372/10, EU:T:2012:325), buvo tik procedūrinis. Šiame sprendime padaryti pažeidimai yra tokie rimti, kad jie turi būti laikomi esminiais. Be to, pirminis sprendimas tiek nemotyvuotas, kad to negalima laikyti paprastu formos trūkumu. Kaip matyti iš 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) 53–55 punktų, teismo posėdyje byloje T-95/15 Bendrasis Teismas turėjo priminti savo pareigą *ex officio* įvertinti motyvavimo pakankamumą, ir tai buvo pažymėta posėdžio protokole. Be to, pareiga motyvuoti buvo prilyginta Chartijos 41 straipsnio 2 dalies c punkte įtvirtintai pagrindinei teisei, todėl Chartijai įsigaliojus ankstesnė jurisprudencija, kurioje nepakankamas motyvavimas laikomas paprastu formos trūkumu, neteko galios.

52 Ieškovių teigimu, pirminis sprendimas taip pat turėjo kitą esminį trūkumą, t. y. buvo piktnaudžiauta įgaliojimais, kaip nurodyta dublike byloje T-95/15, nes Komisija, siekdama pateisinti bazinių baudų dydžių koregavimą, sąmoningai nurodė neteisingus faktus. Iš tiesų, nors pirminio sprendimo

92 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „visos bylos šalys skirtingai, tačiau didele apimtimi veikė vokų sektoriuje“, ginčijamo sprendimo 16 konstatuojamojoje dalyje buvo pripažinta, kad *Hamelin* nėra „vieno produkto“ įmonė. Vis dėlto ginčijamo sprendimo 22 konstatuojamojoje dalyje pateiktoje A lentelėje 17 % „vieno produkto“ dalis, kuri iš tikrųjų priimant pirminį sprendimą buvo 0 %, *Hamelin* buvo priskirta dėl to, kad kadangi 2010 m. ši perleido vokų gamybos veiklą, ji 2012 m., t. y. „vieno produkto“ daliai nustatyti reikšmingais metais, nebepardavinėjo su karteliu susijusio produkto. Šis piktnaudžiavimas įgaliojimais patvirtintas, be kita ko, 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) 54 punkte, nurodant, kad pirminiame sprendime pateikti vertinimai neatitinka tikrovės.

53 Šių pirminio sprendimo, kuris negali būti taisomas, esminių klaidų rimtumas neleidžia Komisijai iš naujo skirti minėtame sprendime jau paskirtos sankcijos. Šis požiūris prieštarauja pirminio sprendimo, kurio išvada dėl pažeidimo egzistavimo nebuvo ginčijama, galutiniam pobūdžiui ir pažeidžia *ne bis in idem* principą, kaip jis suprantamas pagal Chartijos 50 straipsnį, kuris taikomas procedūroms konkurencijos teisės srityje. Iš tikrųjų ginčijamas sprendimas yra ne pirminio sprendimo, kurio neginčyta dalis įsiteisėjo, pakeitimas, o jo papildymas. Šis įsiteisėjimas neleidžia priimti naujo sprendimo, kuriuo be teisinio pagrindo būtų keičiamas arba papildomas nepanaikintas, galiojantis ir įsiteisėjęs sprendimas.

54 Ginčijamas sprendimas taip pat pažeidžia teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principus. Priešingai nei byloje, kurioje priimtas 2002 m. spalio 15 d. Sprendimas *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. / Komisija* (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582), kai pirmasis sprendimas buvo visiškai panaikintas, 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimu *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) buvo panaikintas tik pirminio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies e punktas, todėl kitos šio sprendimo dalys įsiteisėjo. Kadangi šiuo klausimu Reglamente Nr. 1/2003 nėra reikšmingo teisinio pagrindo, kaip, pavyzdžiui, numatytojo 9 straipsnio 2 dalyje, kuris šioje byloje netaikomas, įsiteisėjusio sprendimo keitimas pažeidžia pirmiau minėtus bendruosius principus. Net iš ginčijamo sprendimo nėra visiškai aišku, ar jis susijęs su „pakeitimu iš dalies“, kaip nurodyta jo pavadinime, „pakartotiniu patvirtinimu“ (7 konstatuojamoji dalis) ar su „pakeitimu“ (rezoliucinės dalies 1 straipsnis), nors nauji motyvai turėtų būti pridėti prie pirminio sprendimo, o ne pakeisti ankstesnius motyvus. Bet kuriuo atveju, nesant teisinio pagrindo, negalima keisti pirminio įsiteisėjusio sprendimo ginčijamame sprendime pridedant „papildomos informacijos“. Ieškovės patikslina, kad 2002 m. spalio 15 d. Sprendime *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. / Komisija* (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582) pripažįstama ne „Komisijos galimybė išsamiau motyvuoti baudos apskaičiavimą“ arba „pašalinti“ esminius trūkumus, o tik galimybė atnaujinti procedūrą, siekiant ištaisyti formalius ir procedūrinius panaikinto sprendimo trūkumus, tačiau taip nėra nagrinėjamu atveju, atsižvelgiant į rimtą piktnaudžiavimą įgaliojimais.

55 Komisija prašo atmesti ieškinio pirmąjį pagrindą kaip nepagrįstą.

56 Pirma, reikia pažymėti, kad kai Bendrasis Teismas panaikina institucijų aktą, pagal SESV 266 straipsnį šios institucijos privalo imtis priemonių teismo sprendimui dėl panaikinimo vykdyti. Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad tam, kad įvykdytų šią pareigą, šios institucijos privalo atsižvelgti ne tik į teismo sprendimo, kuriuo teisės aktas panaikinamas, rezoliucinę dalį, bet ir į motyvus, kuriais remiantis priimtas tas sprendimas ir kurie yra būtinas jo pagrindimas, nes motyvai būtini siekiant tiksliai suprasti tai, kas nuspręsta rezoliucinėje dalyje. Būtent šiuose motyvuose tiksliai nurodoma nuostata, kuri laikoma neteisėta, ir tiksliai išdėstomos priežastys, dėl kurių rezoliucinėje dalyje pripažintas jos neteisėtumas ir į kurias atitinkama institucija turi atsižvelgti keisdama panaikintą aktą. Sąjungos akto panaikinimas nebūtinai turi įtakos jo parengiamiesiems aktams ir nebūtinai lemia visos procedūros, po kurios buvo priimtas minėtas aktas, neatsižvelgiant į teismo sprendimo dėl panaikinimo motyvus, esmę ir procedūrą, panaikinimą. Todėl, išskyrus atvejus, kai dėl nustatyto pažeidimo visa procedūra yra niekinė, minėtos institucijos, siekdamos pakeisti ankstesnį teisės aktą, kuris buvo panaikintas arba pripažintas negaliojančiu, gali atnaujinti procedūrą etape, kuriame šis pažeidimas buvo

padarytas, ir kad institucijos, kurios priėmė panaikintą aktą, galėtų tai padaryti, nebūtina, kad teisė atnaujinti procedūrą būtų aiškiai numatyta taikomuose teisės aktuose (šiuo klausimu žr. 2013 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-587/12 P, EU:C:2013:721, 12 punktą ir 2016 m. sausio 28 d. Sprendimo *CM Eurologistik ir GLS*, C-283/14 ir C-284/14, EU:C:2016:57, 48–52 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

57 Šie principai *mutatis mutandis* taikomi konkurencijos teisės srityje, kai Sąjungos teismas panaikina sprendimą dėl neteisėtumo, pats nevertindamas pažeidimo realumo ir sankcijos (2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. / Komisija*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582, 72, 73 ir 693 punktai).

58 Antra, reikia priminti, kad Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, jog tokiu atveju, koks nagrinėjamas šioje byloje, kai ginčijamo sprendimo panaikinimas grindžiamas procedūriniu pažeidimu, kaip antai motyvavimo stoka, ir Sąjungos teismas nepasinaudojo neribota jurisdikcija pakeisti skirtą baudą, *ne bis in idem* principas netrukdo Komisijai priimti naujo sprendimo, kuriuo ieškovui skiriama bauda. Iš tikrųjų šio principo taikymas suponuoja tai, kad buvo priimtas teismo sprendimas dėl to, ar iš tikrųjų buvo padarytas pažeidimas, arba kad buvo atlikta jo teisėtumo kontrolė. *Ne bis in idem* principas draudžia tik iš naujo iš esmės vertinti, ar iš tikrųjų buvo padarytas pažeidimas, o tai lemtų antrosios sankcijos, pridėtinos prie pirmosios, skyrimą tuo atveju, jei atsakomybė būtų iš naujo patvirtinta, arba tik pirmosios sankcijos skyrimą tuo atveju, jei atsakomybė, kuri buvo atmesta priimant pirmąjį sprendimą, būtų pripažinta antruoju. Tačiau šis principas savaime neužkerta kelio bylos atnaujinimui dėl tos pačios konkurenciją ribojančios veikos, jei pirmasis sprendimas buvo panaikintas dėl procedūros pažeidimų, nepriėmus sprendimo dėl faktinių aplinkybių, kuriomis įmonė kaltinama, esmės, nes tokiu atveju sprendimo dėl panaikinimo negalima laikyti „išteisinamuoju“, kaip jis suprantamas baudžiamosiose bylose. Tokiu atveju naujuoju sprendimu skirtos sankcijos ne pridedamos prie paskirtųjų panaikintu sprendimu, o pakeičia jas (šiuo klausimu žr. 2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. / Komisija*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582, 60–62 ir 693–695 punktus).

59 Bendrasis Teismas mano, kad nėra jokios priežasties, kuri pateisintų skirtingą požiūrį tuo atveju, kai dėl nepakankamo motyvavimo būtų panaikintas sprendimas, kuriuo skiriama bauda, vien dėl to, kad šis sprendimas buvo priimtas užbaigiant susitarimo procedūrą. Be to, priešingai, nei teigia ieškovės, šio sprendimo 56–58 punktuose nurodyti jurisprudencijoje suformuoti principai *mutatis mutandis* turi būti taikomi tuo atveju, kai toks sprendimas panaikinamas tik iš dalies ir panaikinama tik su bauda susijusi dalis, kaip antai nagrinėjamu atveju pirminio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies e punktas, o šio sprendimo dalis, kurioje neskundžiamai nustatoma atitinkamos įmonės atsakomybė už padarytą pažeidimą, paliekama galioti. Iš tiesų nėra jokio pagrindo tokiu atveju iš esmės persvarstyti, ar iš tikrųjų buvo padarytas pažeidimas, o tai lemtų, kad minėta įmonė būtų nubausta iš naujo. Todėl kaltinimai, susiję su teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimu, turi būti taip pat atmesti kaip nepagrįsti.

60 Taigi reikia įvertinti, ar pagal SESV 266 straipsnio pirmą pastraipą, atsižvelgiant į 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) rezoliucinę dalį, iš dalies panaikinančią pirminį sprendimą, ir į pagrindinius minėtame sprendime išdėstytus to panaikinimo motyvus, Komisija galėjo konstatuotą nepakankamą motyvavimą, kuris dėl to buvo panaikintas, ištaisyti iš dalies pakeistu ar papildytu motyvavimu, priimdama ginčijamą sprendimą ir skirdama ieškovėms tą pačią baudą, kokia joms buvo skirta pirminiame sprendime.

61 Šiuo klausimu reikia priminti, kad 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) rezoliucinės dalies 1 punkte Bendrasis Teismas tik panaikino pirminio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies e punktą, nes šis nebuvo pakankamai motyvuotas, kaip reikalaujama pagal SESV 296 straipsnio antrą pastraipą (2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Printeos ir kt. / Komisija*, T-95/15, EU:T:2016:722, 57 ir 58 punktai).

62 Šie punktai suformuluoti taip:

„57 Atsižvelgiant į visus išdėstytus argumentus reikia konstatuoti, kad [pirminis] sprendimas yra nepakankamai motyvuotas ir kad pirmajam ieškinio pagrindui, kiek jis susijęs su SESV 296 straipsnio antroje pastraipoje įtvirtintos pareigos motyvuoti nesilaikymu, reikia pritarti.

58 Taigi reikia panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnio 1 dalies e punktą, nenagrinėjant kaltinimo dėl piktnaudžiavimo įgaliojimais ir antrojo bei trečiojo ieškinio pagrindų bei klausimo dėl trečiojo ieškinio pagrindo priimtinumo. Be to, nebūtina priimti sprendimo ir dėl antrojo papildomo reikalavimo.“

63 Kaip teigia Komisija, iš to matyti, kad Bendrasis Teismas nesprendė dėl kitų byloje T-95/15 pateiktų ieškinio pagrindų, kuriais ginčijamas pirminio sprendimo pagrįstumas, įskaitant piktnaudžiavimą įgaliojimais, ieškovės nurodytą dublike. Taigi ieškovės negali teigti, kad panaikinanti rezoliucinė dalis grindžiama nustatytais esminiais trūkumais ar net piktnaudžiavimu įgaliojimais, iš esmės kaltinant Komisiją tuo, kad ši nurodė tikrovės neatitinkančius motyvus.

64 Dėl minėtos panaikinančios rezoliucinės dalies teisinių pasekmių primintina, kad pagal SESV 264 straipsnio pirmą pastraipą šia rezoliucine dalimi „niekiniu ar negaliojančiu“ pripažįstamas ginčijamas aktas, t. y. pirminio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies e punktas, neatsižvelgiant nei į nustatyto procedūrinio pažeidimo „sunkumo“ laipsnį, nei į pažeistos procedūros taisyklės teisinį statusą. Šiuo klausimu reikia patikslinti, kad procesinės garantijos, kaip esminiai procedūriniai reikalavimai, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio antrą pastraipą, kurių pažeidimas gali būti vertinamas *ex officio* ir gali lemti ginčijamo akto panaikinimą, yra viršesnės teisės normos, kaip antai teisė į gynybą, kaip ji suprantama pagal Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktą. Tas pats pasakytina apie pareigos motyvuoti nesilaikymą pagal Chartijos 41 straipsnio 2 dalies c punktą ir SESV 296 straipsnio antrą pastraipą, kuria grindžiamas pirminio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies e punkto panaikinimas.

65 Todėl reikia konstatuoti, kad pirminio sprendimo panaikinimas iš dalies 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimu *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) buvo tik procedūrinio pobūdžio, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 56 ir 58 punktuose nurodytą jurisprudenciją, nes juo Komisija buvo nubausta už baudų apskaičiavimo metodo nepakankamą motyvavimą, neleidžiantį nei ieškovėms jo veiksmingai ginčyti vėliau, nei Bendrajam Teismui atlikti teisėtumo kontrolės iš esmės, ypač kiek tai susiję su vienodo požiūrio principo laikymusi (2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Printeos ir kt. / Komisija*, T-95/15, EU:T:2016:722, 49 ir 55 punktai).

66 Tiesa, 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) 55 punkte Bendrasis Teismas taip pat pažymėjo, kad „[pirminio] sprendimo 92 konstatuojamoje dalyje pateiktas glaustas motyvavimas sukūrė klaidingą įspūdį, kad pagrindinė horizontalaus atitinkamų įmonių bazinių baudų dydžių koregavimo priežastis buvo tai, kad jų visų situacijos buvo bent jau panašios dėl komercinės veiklos, susijusios su „vienu produktu“, „tačiau taip nebuvo *Hamelin* atveju, ir Komisija tai pripažino per posėdį“. Šiuo atveju iš esmės kalbama apie neišsamius ir nesuprantamus motyvus šiuo klausimu, o tai yra visiškai nepakankamas motyvavimas, kaip tai suprantama pagal SESV 296 straipsnio antrą pastraipą. Taigi, iš to negalima daryti išvados, kad Bendrasis Teismas manė, jog Komisija ketino suklaidinti suinteresuotus asmenis ar Sąjungos teismą arba sąmoningai nurodyti faktines aplinkybes, kurios neatitinka tikrovės, ir išvados, kad panaikindamas pirminio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies e punktą Bendrasis Teismas siekė nubausti už tokį požiūrį.

67 Darytina išvada, kad Komisija laikėsi šio sprendimo 56 ir 58 punktuose nurodytoje jurisprudencijoje įtvirtintų reikalavimų, kai ginčijamo sprendimo 7 konstatuojamojoje dalyje nurodė, kad pirminio sprendimo panaikinimas dėl nepakankamo motyvavimo buvo tik procedūrinio pobūdžio, todėl negali

būti laikomas išteisinimu, kaip tai suprantama pagal Chartijos 50 straipsnį, ir kad dėl to ji turėjo teisę atnaujinti administracinę procedūrą nuo to momento, kai buvo padarytas pažeidimas, t. y. iš principo nuo pirminio sprendimo priėmimo momento.

68 Galiausiai reikia atmesti ir kitus kaltinimus, kuriuos ieškovės nurodė grįsdamos šį pagrindą. Pirma, priešingai, nei teigia ieškovės, jei Komisija laikosi šio sprendimo 56–59 punktuose nurodytų reikalavimų, o šiuo atveju taip ir yra, ginčijamame sprendime vartojami terminai apibūdinti savo vertinimą, t. y. „iš dalies pakeisti“, „priimti naują“ (7 konstatuojamoji dalis) arba „pakeisti“ (rezoliucinės dalies 1 straipsnis, kuriuo pakeičiamas pirminio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies e punktas) nėra lemiami. Antra, kadangi šio sprendimo 56 ir 58 punktuose nurodyta jurisprudencija susijusi su SESV 266 straipsnio pirmos pastraipos apimties išaiškinimu, ieškovės negali remtis tuo, kad Reglamente Nr. 1/2003 šiuo atžvilgiu nėra tinkamo teisinio pagrindo (žr. pagal analogiją žr. 2016 m. sausio 28 d. Sprendimo *CM Eurologistik ir GLS*, C-283/14 ir C-284/14, EU:C:2016:57, 52 punktą). Trečia, jos taip pat negali pagrįstai teigti, kad pirminio sprendimo įsiteisėjimas neleidžia priimti naujo sprendimo, kuriuo būtų iš dalies keičiama arba papildoma pirminio sprendimo panaikinta dalis, nes priešingu atveju šio sprendimo 58 punkte minėta jurisprudencija netektų prasmės. Atvirkščiai, atsižvelgiant į tai, kad ieškovės neginčijo pirminio sprendimo dalies, kurioje nustatoma jų atsakomybė už nagrinėjamą pažeidimą, ir į tai, kad todėl 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendime *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) Bendrasis Teismas neturėjo priimti sprendimo šiuo klausimu, tik ši dalis įsiteisėjo (šiuo klausimu žr. 2017 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *British Airways / Komisija*, C-122/16 P, EU:C:2017:861, 80–85 punktus), o *ne bis in idem* principas, pagal kurį iš esmės draudžiamas tik naujas pažeidimo vertinimas iš esmės siekiant, be kita ko, skirti antrąją sankciją, šiuo atveju yra netaikomas (žr. šio sprendimo 59 punktą).

69 Todėl visas pirmasis pagrindas atmestinas kaip nepagrįstas.

B. Dėl antrojo pagrindo, grindžiamo vienodo požiūrio principo pažeidimu nustatant baudos dydį

1. Pagrindiniai bylos šalių argumentai

70 Šiame pagrinde ieškovės nurodo joms nepalankų vienodo požiūrio principo pažeidimą nustatant joms skirtos baudos bazinį dydį, be kita ko, susijusį su skirtingų sumažinimo normų taikymu pagal gairių 37 punktą. Kadangi taikytos sumažinimo normos grindžiamos atitinkamų įmonių „vieno produkto“ dalimi, ieškovės primena, kad jos sudarė vienintelę įmonę, kurios ši norma (90 %) visiškai sutapo su „vieno produkto“ dalimi (90 %), nors visų kitų įmonių ši norma yra didesnė nei „vieno produkto“ dalis. *Bong* „vieno produkto“ dalis sudarė 80 %, o pritaikytas sumažinimas – 88 %. Jei ieškovėms būtų taikoma tokia pati „padidinimo norma“, joms būtų pritaikytas 99 % sumažinimas, nes jų „vieno produkto“ dalis buvo 10 % didesnė nei *Bong*.

71 Pirma, ieškovės nurodo šio požiūrio diskriminuojantį pobūdį, kuris akivaizdus palyginus jų koreguoto bazinio baudos dydžio ir bendros apyvartos santykį su *Bong* ir *Hamelin* situacijomis. Ieškovėms skirta bauda, iki sumažinimų atsižvelgiant į pranešimą dėl bendradarbiavimo, susitarimo procedūrą ir galimybę sumokėti, sudarė 9,7 % jų bendros apyvartos, o *Bong* ir *Hamelin* skirtos baudos po bazinių baudų dydžių „koregavimo“ sudarė tik 4,7 % ir 4,5 % jų atitinkamos bendros apyvartos. Šį nevienodą rezultatą, susijusį su Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje nustatytos 10 % bendros apyvartos ribos skirtumais, lėmė ne gairėse numatyto skaičiavimo metodo taikymas, siekiant skirti baudą, „pateisinamą [padaryto] pažeidimo sunkumo ir trukmės atžvilgiu“, o tai, kad Komisija nukrypo nuo šio metodo, kai naudodamasi savo diskrecija pagal gairių 37 punktą, išimties tvarka dar iki sumažinimų koregavo bazinius baudų dydžius atsižvelgdama į 10 % ribą.

72 Ieškovių nuomone, koregavimas, kuriuo įmonėms nevienodai sumažinti baziniai baudos dydžiai, t. y. ieškovėms – 11,8 mln. EUR, *Bong* – 13,8 mln. EUR ir *Hamelin* – 22,6 mln. EUR, lėmė joms nepalankų diskriminacinį vertinimą, nes po jų gautos sumos, priešingai, nei reikalaujama pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalį, neatspindi jų dydžio ir ekonominio pajėgumo, kurie nustatomi pagal bendras apyvartas, t. y. 121 mln. EUR ieškovių atveju, 296 mln. EUR *Bong* atveju ir 501 mln. EUR *Hamelin* atveju. Iš tikrųjų ieškovėms skirta bauda yra artima 10 % ribai, o *Bong* ir *Hamelin* baudos nesiekė pusės jų atitinkamos ribos. Be koregavimo visos šios baudos būtų pasiekusios minėtą ribą, t. y. 12,1 mln. EUR ieškovių atveju, 29,6 mln. EUR *Bong* atveju ir 50,1 mln. EUR *Hamelin* atveju. Taigi bauda, kuri buvo skirta ieškovėms po koregavimo, turėjo būti daug mažesnė nei *Bong* ir *Hamelin* skirtos baudos, nes šių įmonių bendros apyvartos atitinkamai du ir keturis kartus didesnės nei ieškovių.

73 Ieškovės nesutinka, kad joms „buvo pritaikytas didelis sumažinimas“, nes jų bauda pritaikius 10 % ribą buvo sumažinta tik 0,3 % (iki 9,7 %), o *Bong* ir *Hamelin*, kurių pažeidimo sunkumas ir trukmė buvo tokie patys kaip ieškovių, baudos buvo sumažintos daugiau. Be to, dėl įprasto 10 % ribos taikymo ieškovėms nebūtų buvusi skirta „žymiai“ didesnė galutinė bauda, nes ji būtų padidėjusi tik 140 000 EUR suma, kuri visiškai nereikšminga atsižvelgiant į *Bong* ir *Hamelin* sumažinimus dėl jų bazinių baudos dydžių koregavimo. Nagrinėjamu atveju skirtingas požiūris susijęs ne konkrečiai su 10 % ribos, kaip „maksimalios ribos“, kaip tai suprantama pagal jurisprudenciją, taikymu, o su išimtiniu bazinių baudos dydžių koregavimu pagal gairių 37 punktą, kuris nukrypo nuo minėtose gairėse numatyto apskaičiavimo metodo. Be to, 10 % riba yra „teisėtai“ Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje nustatytas kriterijus, kaip ir pažeidimo trukmės bei sunkumo kriterijai, įtvirtinti to paties reglamento 23 straipsnio 3 dalyje, kuriais remiantis nustatomos baudos.

74 Ieškovės tvirtina, kad šis skirtingas vertinimas nėra objektyviai pagrįstas. 2011 m. birželio 16 d. Sprendime *Putters International / Komisija* (T-211/08, EU:T:2011:289, 80 punktas) Bendrasis Teismas pats pripažino, kad pagal gairėse įtvirtintą metodiką lengvinančios aplinkybės neturi poveikio įmonėms, kurių „vieno produkto“ dalis yra didelė, ir atsisakė koreguoti baudas. Nors šiuo atveju Komisija galėjo nukrypti nuo šios metodikos pripažindama, kad *Mayer-Kuvert* nustatytos lengvinančios aplinkybės turi įtakos jai skirtinai baudai, šis požiūris negali būti pateisinamas objektyviai, nes dėl jo ieškovės buvo diskriminuojamos, palyginti su *Bong* ir *Hamelin*, kadangi vienintelis šias tris įmones skiriantis veiksnys buvo bendra apyvarta. Iš tikrųjų be bazinių baudos dydžių išimtinio „koregavimo“ visos baudos būtų pasiekusios 10 % ribą, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje numatytą tikslą, kad „baudos skirtųsi atsižvelgiant į nubaustų įmonių dydį ir ekonominę galią, todėl kuo didesnė apyvarta, tuo didesnė gali būti bauda“.

75 Ieškovių teigimu, skirtumai tarp ieškovių „vieno produkto“ dalies (90 %) ir tokios dalies *Bong* (80 %) bei *Hamelin* (17 %) negali objektyviai pateisinti aplinkybės, kad ieškovėms skirta bauda artima 10 % jų bendros apyvartos ribai, o *Bong* ir *Hamelin* baudos nesiekė net pusės jų atitinkamų ribų. Ypač jos diskriminuojamos *Hamelin* atžvilgiu, nes pastarosios veikloje netgi nebuvo „vieno produkto“ dalies. Iš tikrųjų 2012 m. *Hamelin* visiškai nepardavinėjo su karteliu susijusio produkto, todėl jos „vieno produkto“ dalis buvo 0 %, o ne 17 %. Skirtingas požiūris taip pat negali būti objektyviai pateisinamas nekoreguotų bazinių baudų dydžių, nustatytų, viena vertus, ieškovėms (118 235 000 EUR) ir, kita vertus, *Bong* ir *Hamelin* (115 500 000 EUR ir 150 717 000 EUR), santykiniu dydžiu. Tačiau ieškovių koreguotas bazinis baudos dydis siekė beveik 10 % jų bendros apyvartos ribos (9,7 %), o *Bong* ir *Hamelin* nekoreguoti baziniai baudos dydžiai nesiekė net pusės jų atitinkamos ribos (atitinkamai 4,7 ir 4,5 %).

76 Ieškovės ginčija Komisijos argumentą, kad jų atžvilgiu taikyta sumažinimo norma yra mažiausia įmanoma, leidžianti bazinį baudos dydį sumažinti, kad jis nesiektų 10 % ribos. Iš tiesų, *Bong* buvo pritaikytas 88 % sumažinimas, nors būtų pakakę 75 % sumažinti jos bazinį baudos dydį (115 500 000 EUR), kad jis nesiektų minėtos ribos (29 631 227 EUR). Be to, remiantis ta pačia lentele *Hamelin* buvo pritaikytas 85 % sumažinimas, nors būtų pakakę 67 % sumažinti jos bazinį baudos dydį (150 717 000 EUR), kad jis nesiektų minėtos ribos (50 170 600 EUR). Ieškovės mano, kad Komisijos

pareiga sumažinti joms baudą taikant didesnę normą, proporcingą jų ir kitų įmonių „vieno produkto“ dalių skirtumams, tiesiogiai išplaukia iš bendrojo vienodo požiūrio principo. Iš tiesų jos buvo vienintelė nubausta įmonė, kuriai baudos sumažinimo norma (90 %) nebuvo padidinta atsižvelgiant į jos „vieno produkto“ dalį (90 %), nors *Bong* sumažinimo norma (88 %) ir GPV sumažinimo norma (98 %) buvo didesnės nei jų realios „vieno produkto“ dalys (atitinkamai 80 % ir 93 %). *Hamelin* atveju sumažinimo norma netgi buvo 85 %, nors jos „vieno produkto“ dalis buvo 0 %, nes nėra jokio pagrindo atsižvelgti į jos buvusios patronuojamosios bendrovės, perleistos *Bong*, 17 % dalį. Taigi, siekiant panaikinti šią diskriminaciją, sumažinimo norma, kuri turėjo būti taikoma ieškovėms pagal gairių 37 punktą, turėtų būti 95,3671 %, o ne 90 %, ir po koregavimo bazinis dydis turėtų sudaryti 4,5 % jų bendros apyvartos 2013 m.

77 Antra, ieškovės subsidiariai teigia, kad jos buvo diskriminuojamos kalbant ir apie koreguotus bazinius dydžius. Ginčijamame sprendime kaip lemiamam kriterijui nustatant kiekvienai įmonei taikytiną sumažinimo normą pagal gairių 37 punktą, labai didelė reikšmė teikiama nekoreguotų bazinių baudos dydžių „santykiniam dydžiui“. Tačiau, atsižvelgiant į nekoreguotus bazinius baudų dydžius, ieškovės taip pat buvo diskriminuojamos, palyginti su GPV. Kitaip nei ieškovėms, kurioms buvo pritaikytas 90 % sumažinimas, GPV buvo pritaikytas 98 % sumažinimas, todėl jos koreguotas bazinis dydis sudarė tik 2 % nekoreguoto bazinio dydžio. Tuo tarpu ieškovių koreguotas bazinis baudos dydis sudarė 10 % jos nekoreguoto dydžio, t. y. penkis kartus daugiau nei GPV atveju.

78 Šis skirtingas vertinimas objektyviai nepagrįstas. Ieškovių ir GPV „vieno produkto“ dalių skirtumas nėra pakankamai didelis, nes GPV „vieno produkto“ dalis (93 %) tik trimis procentiniais punktais didesnė nei ieškovių (90 %). Atsižvelgiant į GPV pritaikytą 98 % sumažinimo normą, ieškovėms turėjo būti taikomas 94,84 % sumažinimas, o bauda po koregavimo turėjo būti ne 11 823 500 EUR, o 6 100 926 EUR. Toks požiūris taip pat taikytinas atsižvelgiant į nekoreguotų bazinių baudos dydžių santykinį dydį, nes ieškovių nekoreguotas bazinis dydis buvo tik 14,5 % didesnis už GPV (atitinkamai 118 235 000 EUR ir 103 196 000 EUR), o jų koreguotas bazinis dydis buvo 472,8 % didesnis už GPV koreguotą bazinį dydį (atitinkamai 2 063 920 EUR ir 11 823 500 EUR). Tačiau jei ieškovėms būtų pritaikytas 94,84 % sumažinimas, jų koreguotas bazinis dydis sudarytų 5,16 % jų nekoreguoto bazinio dydžio, o GPV – 2 %. Teigdama, kad GPV koreguotas bazinis baudos dydis sudaro 17,45 % ieškovių koreguoto bazinio baudos dydžio, Komisija, be kita ko, pati pripažįsta, kad ieškovėms ir GPV skirtų baudų pusiausvyra nebuvo išlaikyta.

79 Komisija prašo atmesti visą šį pagrindą.

80 Ji nesutinka su tuo, kad 10 % bendros apyvartos riba, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalį, yra baudų dydžio nustatymo kriterijus. Tai tik išorinė teisės aktuose nustatyta riba, kurios, nepaisant naudojamos apskaičiavimo metodikos, negalima peržengti, siekiant išvengti neproporcingų ir pernelyg didelių baudų, kurių atitinkama įmonė negalėtų mokėti. Šis tikslas turi būti siejamas su būtinybe užtikrinti baudos pakankamai atgrasantį pobūdį. Todėl 10 % riba skaičiuojama remiantis atitinkamos įmonės dydžiu ir ekonomine galia, kuriuos rodo jos bendra apyvarta verslo metais, ėjusiais prieš baudos paskyrimą. Be to, taip apskaičiuojamą baudą galima numatyti, kaip reikalaujama pagal teisinio saugumo ir bausmių teisėtumo principus. Šį numatomumą sustiprina susitarimo procedūra, kurioje atitinkama įmonė turi patvirtinti maksimalų baudos, kuri jai gali būti skirta, dydį. Taigi, skirtingai nuo Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje numatytų pažeidimo sunkumo ir trukmės kriterijų, kuriuos taikydama Komisija turi plačią diskreciją, 10 % riba nėra kriterijus, skirtas baudoms apskaičiuoti, o juo siekiama atskiro ir savarankiško tikslo. Tai taip pat nėra maksimali bauda, kuri gali būti skiriama tik sunkiausių pažeidimų atveju, o riba, kurią pritaikius iki maksimalaus leistino lygio sumažinamas baudos dydis, apskaičiuotas remiantis tik pažeidimo sunkumo ir trukmės kriterijais.

81 Be to, Komisija neigia, kad nagrinėjamu atveju pažeidė vienodo požiūrio principą. Kadangi 10 % bendros apyvartos riba yra maksimali riba, o ne baudų nustatymo kriterijus, vien tai, kad, kitaip nei kitų kartelio dalyvių, vienos įmonės bauda yra artima minėtai ribai, negali būti minėto principo

pažeidimas. Be to, baudų skirtumai kalbant apie bendros apyvartos dalis yra „būdingi“ gairių 13 punkte numatytai apskaičiavimo metodikai, kuri nėra grindžiama atitinkamų įmonių bendra apyvarta. Todėl palyginimai, grindžiami baudų dalimis bendroje apyvartoje ar skirtumais tarp šių dalių ir 10 % ribos, neturi reikšmės ir nepatvirtina ieškovių skirtingo vertinimo. Iš tikrųjų tam, kad nepažeistų vienodo požiūrio principo, Komisija neprivalo užtikrinti, kad galutiniai darant tą patį pažeidimą dalyvavusioms įmonėms skirtų baudų dydžiai būtų diferencijuojami atsižvelgiant į kiekvienos iš jų bendrą apyvartą. Jei Komisija joms skiria tinkamas baudas pažeidimo sunkumo ir trukmės atžvilgiu, negalima jos kaltinti, kad kai kurioms iš jų baudos, palyginti su apyvarta, yra didesnės už kitoms įmonėms paskirtas baudas. Juo labiau negalima daryti išvados, kad buvo taikomas skirtingas požiūris, lyginant tarpinių baudų dydžių ir kiekvienos įmonės 10 % ribos skirtumą.

82 Komisija patikslina, kad vienodo požiūrio principui yra taikomi apribojimai, kylantys iš būtinybės jį taikyti kartu su kitais bendraisiais teisės principais, pavyzdžiui, teisėtumo principu, bausmių individualizavimo principu arba reikalavimu, kad bauda turėtų pakankamai atgrasantį poveikį. Taigi įmonė, siekdama, kad būtų sumažinta jai skirta bauda, negali remtis klaida, padaryta nustatant kitai įmonei skirtos baudos dydį. Net darant prielaidą, kad Komisija padarė klaidą nustatydama *Bong*, *Hamelin* arba GPV skirtų baudų dydžius ir kad šios baudos turėjo būti didesnės, ši klaida nėra pagrindas labiau sumažinti ieškovėms skirtą baudą. Šioje byloje ji taikė tą pačią baudų apskaičiavimo metodiką visoms įmonėms, o vienintelis skirtumas buvo tai, kad kiekvienai įmonei buvo taikomos šiek tiek skirtingos sumažinimo normos. Tačiau šie skirtumai grindžiami objektyviomis priežastimis, susijusiomis su kiekvienos įmonės situacija ir būtinybe užtikrinti, kad baudos būtų pakankamai atgrasančios, o tai yra objektyviai pagrįstas diferencijavimo veiksnys. Tai taip pat neprieštarauja vienodo požiūrio principui, taikant tokias sumažinimo normas, kad būtų išlaikytas ryšys tarp atskirų baudų nekoreguotų bazinių dydžių.

83 Komisija neigia, kad koreguodama bazinius baudos dydžius ir nukrypdama nuo gairėse nustatytos metodikos pažeidė vienodo požiūrio principą ieškovių atžvilgiu. Ji primena, kad ieškovės pačios per susitarimo procedūrą prašė šio išimtinio koregavimo ir joms buvo pritaikytas didelis 90 % sumažinimas, lygus „vieno produkto“ daliai, todėl jų bauda atitiko pažeidimo sunkumą ir trukmę. Komisijos teigimu, jei ji būtų taikiusi 10 % ribą, ši bauda, remiantis bendra 12 173 000 EUR apyvarta 2013 m., 13 166 700 EUR apyvarta 2015 m. ir 16 282 000 EUR apyvarta 2016 m., būtų buvusi daug didesnė. Ieškovių prašomas apskaičiavimo metodas nebūtų leidęs geriau subalansuoti baudų kiekvienos įmonės padaryto pažeidimo sunkumo ir trukmės atžvilgiu, o tokį rezultatą buvo galima nustatyti tik taikant 10 % ribą. Be to, mažesnis *Mayer-Kuvert* dalyvavimas darant pažeidimą neturėjo jokios reikšmės, nes bet kuriuo atveju baudų dydžiai skyrėsi. Todėl negalima kaltinti Komisijos už tai, kad ji ieškovėms skyrė baudą, kuri negrindžiama nei jų padaryto pažeidimo sunkumu, nei jo trukme.

84 Dėl šio pagrindo pirmos dalies Komisija tvirtina, kad ji „vieno produkto“ dalies netaikė linijiniu būdu, kiekvienai įmonei pritaikydama „vieno produkto“ daliai lygią ar proporcingą sumažinimo normą, nes pagal jokią Sąjungos teisės nuostatą ji neprivalo to daryti. Atsižvelgdama į „vieno produkto“ dalį, ji taip pat siekė išlaikyti ryšį tarp nekoreguotų bazinių dydžių, kurie atspindėjo kiekvienos įmonės dalyvavimą kartelyje. Be to, tam, kad bauda turėtų atgrasomąjį poveikį, reikėjo, kad pritaikytas sumažinimas būtų kuo mažesnis ir leistų bazinį baudos dydį sumažinti tiek, kad jis neviršytų 10 % ribos. Ieškovių bazinio baudos dydžio koregavimas pritaikant didesnę normą, proporcingą ieškovių „vieno produkto“ dalies ir kitų įmonių „vieno produkto“ dalies skirtumui, būtų lėmęs nepakankamai atgrasančios baudos skyrimą. Be to, ieškovėms buvo pritaikytas didesnis baudos sumažinimas, nei *Bong* ir *Hamelin*, nes baziniai baudos dydžiai atitinkamai buvo 11 823 500 EUR, 13 860 000 EUR ir 22 607 550 EUR. Dėl *Bong* Komisija pažymi, kad nors jai pritaikytas sumažinimas (88 %) buvo didesnis nei „vieno produkto“ dalis (80 %), jos koreguotas bazinis baudos dydis (13 860 000 EUR), vertinant tik skaičius, buvo didesnis nei ieškovių (11 823 500 EUR), nepaisant to, kad pardavimų vertė ir koreguotas ieškovių bazinis dydis (atitinkamai 143 316 000 EUR ir 118 235 000 EUR) buvo didesni už *Bong* (atitinkamai 140 000 000 EUR ir 115 500 000 EUR). Kalbant apie *Hamelin*, Komisija jai pritaikė mažiausią iš visų įmonių sumažinimo normą (85 %). Tik GPV buvo taikomas didesnis baudos sumažinimas nei ieškovėms, dėl, pirma, didesnės ar net didžiausios jos „vieno produkto“ dalies (93 %) ir, antra,

būtinybės pritaikyti minimalų 98 % sumažinimą, kuris leistų užtikrinti, kad koreguotas bazinis dydis neviršytų 10 % jos bendros apyvartos ribos. Tačiau ieškovių situacija buvo kitokia, nes jų „vieno produkto“ dalis buvo 90 %, o minimalus sumažinimas, reikalingas tam, kad jų bazinis baudos dydis neviršytų 10 % jų bendros apyvartos 2013 m. – 89,9 % (bendros apyvartos 2015 m. – 88,9 %, o 2016 m. – 86,2 %). Galiausiai, jei vienodai būtų atsižvelgta į „vieno produkto“ dalį, šiai daliai būtų suteikta pernelyg daug svarbos ir tai būtų lėmę neteisingas pasekmes. Taigi *Mayer-Kuvert*, kurios „vieno produkto“ dalis sudarė 76 %, koreguotas bazinis dydis būtų didesnis (57 769 000 EUR – 70 % = 13 864 560 EUR) nei koreguotas ieškovių bazinis dydis (118 235 000 EUR – 90 % = 11 823 500 EUR), nors nekoreguotas ieškovių bazinis baudos dydis buvo daugiau nei dvigubai didesnis už *Mayer-Kuvert* (118 235 000 EUR ieškovių atveju ir 57 769 000 EUR *Mayer-Kuvert* atveju). Iš to Komisija daro išvadą, kad kiekvienai įmonei pritaikytą baudos sumažinimą lėmė bendro daugelio veiksnių, o ne tik „vieno produkto“ dalies vertinimas. Ieškovės iš tiesų siekia ne ištaisyti neteisėtumą, o kad joms būtų pritaikytas kitoms įmonėms taikytas sumažinimo dydis. Bet kuriuo atveju, atsižvelgiant į bendrą jų apyvartą 2015 m., jų koreguotas bazinis baudos dydis sudaro ne 9,7 %, o 8,97 % šios apyvartos.

85 Iš to Komisija daro išvadą, kad ieškovių pateikti kaltinimai yra netinkami, nes jais siekiama 10 % ribą pripažinti baudų apskaičiavimo kriterijumi. Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad sumos, gautos atlikus tarpinius skaičiavimus, gali viršyti minėtą ribą. Dėl galutinių baudų dydžių Komisija pažymi, kad ieškovės nesilygina su GPV, kurios „vieno produkto“ dalis didesnė nei ieškovių (98 %), o nekoreguotas bazinis dydis šiek tiek mažesnis (103 196 000 EUR), o jai nustatytas koreguotas bazinis baudos dydis sudarė 9,6 % jos bendros apyvartos, t. y. tik 0,1 % mažiau nei ieškovių koreguotas bazinis baudos dydis (9,7 %), o galutinės baudos dalis bendroje apyvartoje (7,07 %) buvo didesnė nei ieškovių galutinės baudos dalis (3,88 % arba 2,9 % bendros apyvartos 2015 m. arba 2016 m.). Ieškovės taip pat nesilygina su *Mayer-Kuvert*, kurios galutinė bauda vertinant tik skaičius, yra didesnė nei jų (4 991 000 EUR ir 4 729 000 EUR), nepaisant to, kad *Mayer-Kuvert* dalyvavimas darant pažeidimą buvo ne toks svarbus, o jos pardavimų vertė sudarė mažiau nei pusę ieškovių pardavimų vertės (atitinkamai 70 023 181 EUR ir 143 316 000 EUR).

86 Dėl šio pagrindo antros dalies Komisija primena, kad bazinių dydžių koregavimu nebuvo siekiama automatiškai taikyti kiekvienos įmonės „vieno produkto“ dalį, o, pirma, atsižvelgiant į minėtą dalį, sumažinti baudą tiek, kad kiekvienos įmonės nekoreguotas bazinis baudos dydis neviršytų 10 % ribos, ir, antra, išlaikyti pusiausvyrą tarp po koregavimo skirtų baudų. Kalbant apie GPV, nekoreguotas bazinis dydis (103 196 000 EUR) sudarė 87,2 % ieškovių nekoreguoto bazinio baudos dydžio (118 235 000 EUR), kuris atitinkamai 12,7 % buvo didesnis už GPV. Be to, GPV „vieno produkto“ dalis (93 %) buvo didesnė nei ieškovių (90 %). Komisijos teigimu, nors GPV koreguotas bazinis dydis (2 063 920 EUR) sudaro 17,45 % ieškovių koreguoto bazinio dydžio (11 823 500 EUR), tai pagrįsta bendru visų objektyvių aplinkybių, susijusių su kiekvienos įmonės padėtimi, vertinimu. Apskaičiuodama ieškovėms baudą Komisija neturėjo jokio pagrindo atlikti koregavimą remiantis tik GPV situacija. Be to, nekoreguotas ieškovių bazinis baudos dydis buvo taip pat 2,32 % didesnis nei *Bong*, 204 % nei *Mayer-Kuvert* ir 21,56 % nei *Hamelin*. Viena vertus, didesnė nei ieškovių GPV „vieno produkto“ dalis (93 %) pateisina didesnį sumažinimą nei kitoms įmonėms ir, kita vertus, skirtingai nei ieškovių atveju, minimalus GPV koreguoto bazinio baudos dydžio sumažinimas, kad suma neviršytų 10 % ribos, buvo 98 %. Todėl galimas skirtingas požiūris objektyviai pateisinamas. Iš tikrųjų, pritaikius 90 % sumažinimą, ieškovėms buvo suteiktas pranašumas, nes atsižvelgiant į bendrą jų apyvartą 2015 m. (arba 2016 m.), minimalus sumažinimas, kad jų bazinis baudos dydis neviršytų 10 % ribos, buvo 88,9 % (2015 m.) arba 86,2 % (2016 m.).

2. Pirminės pastabos

87 Šiuo pagrindu ieškovės nurodo, kad taikant baudų apskaičiavimo metodiką, o konkrečiai bazinių baudų dydžių koregavimo metodą pagal gairių 37 punktą, kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 22 konstatuojamojoje dalyje esančioje A lentelėje, buvo pažeistas vienodo požiūrio principas.

88 Visų pirma ieškovės kaltina Komisiją, kad ši joms pritaikė diskriminacinį 90 % sumažinimą, kuris tiksliai atitinka jų „vieno produkto“ dalį ir skiriasi nuo kitoms įmonėms, būtent *Bong* ir *Hamelin*, pritaikyto sumažinimo. Šis diskriminacinis bazinio baudos dydžio koregavimas lėmė tai, kad koreguotas ieškovių bazinis baudos dydis buvo 9,7 % jų bendros apyvartos, o *Bong* ir *Hamelin* baziniai dydžiai sudarė tik 4,7 % ir 4,5 % jų bendrų apyvartų. Šiuos skirtumus 10 % bendros apyvartos ribos atžvilgiu lėmė minėtų įmonių dydžio ir ekonominės galios skirtumai, nustatyti atsižvelgiant į jų bendras apyvartas, t. y. ieškovių – 121 mln. EUR, *Bong* – 296 mln. EUR ir *Hamelin* – 501 mln. EUR, o tai prieštarauja Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 daliai ir nėra objektyviai pateisinama, be kita ko, nei ieškovių, *Bong* ir *Hamelin*, nekoreguotų bazinių dydžių dalimi, nei poreikiu minėtus bazinius dydžius sumažinti tiek, kad jie neviršytų 10 % ribos, nes būtų pakakę tik 75 % sumažinimo *Bong* atveju ir 67 % sumažinimo *Hamelin* atveju.

89 Subsidiariai ieškovės tvirtina, kad joms paskirta bauda yra diskriminacinė pagal gairių 37 punktą koreguotų bazinių dydžių atžvilgiu, nes ieškovėms bazinis baudos dydis buvo sumažintas tik 90 %, o GPV – 98 %, todėl jos koreguotas bazinis dydis sudarė tik 2 % jos nekoreguoto bazinio baudos dydžio. Ieškovių koreguotas bazinis baudos dydis sudarė 10 % jų nekoreguoto bazinio baudos dydžio, t. y. penkis kartus daugiau nei GPV atveju, nors ieškovių ir GPV nekoreguoti baziniai baudos dydžiai buvo labai panašūs.

90 Bendrasis Teismas mano, kad pirmiausia reikia įvertinti ieškovių pateiktų argumentų teisinių prielaidų pagrįstumą atsižvelgiant į jurisprudencijoje pripažintus kriterijus, be kita ko, susijusius su vienodo požiūrio principo laikymusi ir Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatytos 10 % bendros apyvartos ribos taikymu. Po to bus nagrinėjama, ar bazinių baudų dydžių koregavimo metodika, nurodyta ginčijamame sprendime, atitinka šiuos kriterijus, ypač susijusius su vienodo požiūrio principu.

3. Jurisprudencijos apžvalga

91 Vienodo požiūrio principas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, įtvirtintas Chartijos 20 ir 21 straipsniuose. Pagal suformuotą jurisprudenciją, taikomą taip pat ir konkurencijos teisėje, minėtu principu reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, jeigu toks vertinimas nėra objektyviai pateisinamas (žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 186 punktą bei jame nurodytą jurisprudenciją ir 2014 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 51 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

92 Taigi vienodo požiūrio principo pažeidimas dėl skirtingo vertinimo suponuoja, kad atitinkamos situacijos yra panašios, atsižvelgiant į visus joms būdingus elementus. Skirtingoms situacijoms būdingus elementus ir jų panašumą, be kita ko, reikia apibrėžti ir įvertinti atsižvelgiant į Sąjungos teisės akto, kuriuo nagrinėjamas skirtumas nustatytas, dalyką ir tikslą. Be to, reikia atsižvelgti į srities, kuriai nagrinėjamas aktas priklauso, principus ir tikslus (2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 187 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Jurisprudencijoje šiuo klausimu pažymima, kad Komisija turi kiekvienu atveju ir atsižvelgdama į kontekstą bei į minėtame reglamente nustatytų sankcijų sistemos siekiamus tikslus įvertinti baudos poveikį atitinkamai įmonei, būtent paisydama apyvartos, kuri atspindi jos realią ekonominę situaciją pažeidimo padarymo laikotarpiu (2014 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 53 punktas ir 2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *Dole Food ir Dole Fresh Fruit Europe / Komisija*, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 144 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

93 Šiuo klausimu jurisprudencijoje pripažįstama, kad nustatant baudos dydį galima atsižvelgti tiek į bendrą įmonės apyvartą, kuri yra jos dydžio ir ekonominio pajėgumo rodiklis, nors netikslus ir netobulas, tiek į tos apyvartos dalį, gautą iš produktų, dėl kurių padarytas pažeidimas, todėl rodančią pažeidimo mastą.

Bendros apyvartos, gautos parduodant produktus, dėl kurių padarytas pažeidimas, dalis gali geriausiai atspindėti to pažeidimo ekonominę svarbą (šiuo klausimu žr. 2014 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 54 ir 59 punktus; 2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *Dole Food ir Dole Fresh Fruit Europe / Komisija*, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 145 ir 149 punktus, taip pat 2018 m. vasario 1 d. Sprendimo *Kühne + Nagel International ir kt. / Komisija*, C-261/16 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:56, 81 punktą).

94 Pagal šią jurisprudenciją gairių 13 punkte numatyta, kad „[s]iekdama nustatyti bazinį skirtinos baudos dydį, Komisija remsis tiesiogiai ar netiesiogiai <…> su pažeidimu susijusių įmonės prekių ar paslaugų pardavimo verte atitinkamame geografiniame EEE teritorijos sektoriuje“. Tų pačių gairių 6 punkte patikslinta, kad „su pažeidimu susijusio pardavimo vertės ir pažeidimo trukmės derinys yra laikomas tinkama pakaitine verte, parodančia ekonominę pažeidimo svarbą ir santykinę kiekvienos pažeidime [darant pažeidimą] dalyvaujančios įmonės reikšmę“ (šiuo klausimu žr. 2014 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Guardian Industries ir Guardian Europe / Komisija*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 56 punktą; 2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *Dole Food ir Dole Fresh Fruit Europe / Komisija*, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 147 punktą ir 2018 m. vasario 1 d. Sprendimo *Kühne + Nagel International ir kt. / Komisija*, C-261/16 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:56, 65 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

95 Be to, yra nuspręsta, kad nors Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje Komisijai palikta diskrecija, šioje nuostatoje įtvirtinti objektyvūs kriterijai, kurių ji privalo laikytis naudodamasi ta diskrecija. Pirma, baudos, kurią galima skirti įmonei, dydis turi skaičiais įvertinamą ir absoliučią ribą, todėl galima iš anksto nustatyti maksimalų baudos, kuri gali būti skirta konkrečiai įmonei, dydį. Antra, naudojimasis šia diskrecija taip pat ribojamas elgesio taisyklėmis, kurias nusistatė pati Komisija, be kita ko, gairėse (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Schindler Holding ir kt. / Komisija*, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 58 punktą; 2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *Dole Food ir Dole Fresh Fruit Europe / Komisija*, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 146 punktą ir 2016 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Pilkington Group ir kt. / Komisija*, C-101/15 P, EU:C:2016:631, 37 punktą).

96 Dėl Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies antros pastraipos taikymo iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad tik galutinis skirtos baudos dydis turi atitikti šioje nuostatoje nurodytą maksimalią 10 % apyvartos ribą ir kad ši nuostata nedraudžia Komisijai atskiruose baudos skaičiavimo etapuose pasiekti šią ribą viršijantį tarpinį dydį, jei galutinis baudos dydis neviršija šios ribos. Taigi, jei paaiškėja, kad galutinis baudos dydis turi būti sumažintas tiek, kiek jis viršija minėtą ribą, aplinkybė, kad kai kurie veiksniai, pavyzdžiui, pažeidimo sunkumas ir jo trukmė, veiksmingai neatsispindi paskirtoje baudoje, yra paprasčiausia šios maksimalios galutinio baudos dydžio ribos taikymo pasekmė. Iš tikrųjų šia maksimalia riba siekiama užkirsti kelią baudoms, kurių, kaip manoma, įmonės, atsižvelgiant į jų dydį, kad ir apytikriai bei negalutinai nustatytą pagal jų bendrą apyvartą, greičiausiai negalės sumokėti. Taigi tai yra vienodai visoms įmonėms taikoma riba, priklausanti nuo konkrečios įmonės dydžio ir turinti užkirsti kelią pernelyg didelėms ir neproporcingoms baudoms. Todėl šios maksimalios ribos tikslas yra kitoks ir jis nepriklauso nuo pažeidimo sunkumo ir trukmės kriterijų tikslo. Vienintelė įmanoma tos ribos pasekmė – kad remiantis šiais kriterijais apskaičiuotas baudos dydis būtų sumažintas iki leistino maksimalaus lygio. Jo taikymas reiškia, kad atitinkama įmonė nemoka baudos, kurią iš esmės turėtų mokėti remiantis šiais kriterijais grindžiamu vertinimu (šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 12 d. Sprendimo *Cetarsa / Komisija*, C-181/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2012:455, 80–84 punktus; 2016 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Pilkington Group ir kt. / Komisija*, C-101/15 P, EU:C:2016:631, 36 punktą ir 2017 m. sausio 26 d. Sprendimo *Mamoli Robinetteria / Komisija*, C-619/13 P, EU:C:2017:50, 83 ir 84 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

97 Teisingumo Teismas iš to padarė išvadą, kad visoms nubaustoms įmonėms, dalyvavusioms darant tą patį pažeidimą, nustačius 10 % jų atitinkamos apyvartos dydžio baudas, nėra pažeidžiami proporcingumo ir vienodo požiūrio principai, nes tai lemia tik Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatytos maksimalios ribos taikymas. Be to, atsižvelgiant į šia riba siekiamą tikslą, tai, kad taikydama gaires Komisija dažnai ar nuolat skiria baudą, lygią 10 % apyvartos,

nepaneigia šios ribos taikymo teisėtumo (šiuo klausimu žr. 2017 m. sausio 26 d. Sprendimo *Mamoli Robinetteria / Komisija*, C-619/13 P, EU:C:2017:50, 85 ir 86 punktus). Šiuo klausimu Bendrasis Teismas yra nusprendęs, pirma, kad konkurencijos taisykles pažeidusios įmonės 10 % bendros apyvartos yra tik maksimali riba, ir, antra, kad vien tai, jog tokiai įmonei skirta bauda buvo labai artima šiai ribai, nors kitoms kartelio dalyvėms ši procentinė dalis buvo mažesnė, negali būti laikoma vienodo požiūrio ar proporcingumo principo pažeidimu, nes tai pasekmė, susijusi su 10 % ribos aiškinimu kaip paprastos maksimalios ribos, kuri taikoma po galimo baudos sumažinimo dėl lengvinančių aplinkybių ar proporcingumo principo (šiuo klausimu žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Novácke chemické závody / Komisija*, T-352/09, EU:T:2012:673, 161–163 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

98 Jis taip pat yra nusprendęs, kad kiek tai susiję su baudos dydžio nustatymu, taikant skirtingus apskaičiavimo metodus negali būti diskriminuojamos įmonės, kurios dalyvavo sudarant susitarimą ar derinant veiksmus ir taip pažeidė SESV 101 straipsnio 1 dalį (šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *Alliance One International ir Standard Commercial Tobacco / Komisija* C-628/10 P ir C-14/11 P, EU:C:2012:479, 58 punktą ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Ziegler / Komisija*, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 133 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

99 Galiausiai, kaip Bendrasis Teismas pripažino 2015 m. gegužės 20 d. Sprendime *Timab Industries ir CFPR / Komisija* (T-456/10, EU:T:2015:296, 74 punktas), kuris buvo paliktas galioti 2017 m. sausio 12 d. Sprendimu *Timab Industries ir CFPR / Komisija* (C-411/15 P, EU:C:2017:11), šie principai *mutatis mutandis* taikomi skaičiuojant baudas, skiriamas po susitarimo procedūros.

4. Dėl nurodytų argumentų teisinių prielaidų pagrįstumo

100 Iš šio sprendimo 91–99 punktuose nurodytoje jurisprudencijoje įtvirtintų principų išplaukia, kad, tikrinant, ar šiuo atveju laikomasi vienodo požiūrio principo, reikia skirti, viena vertus, atitinkamoms įmonėms skirtinų baudų bazinio dydžio nustatymą ir, kita vertus, 10 % ribos pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, kuri gali skirtis atsižvelgiant į atitinkamas atitinkamų įmonių bendras apyvartas, taikymą minėtoms įmonėms.

101 Nors iš tikrųjų Komisija, vertindama pažeidimo ekonominę svarbą ir santykinę kiekvienos darant pažeidimą dalyvavusios įmonės reikšmę, gali laisvai pasirinkti, kaip ji tai padarė nagrinėjamu atveju, bazinio baudos dydžio apskaičiavimo metodiką, pagrįstą pardavimų verte per vienus pažeidimo metus (pirminiame sprendime 2007 m.) (žr. šio sprendimo 93 ir 94 punktuose nurodytą jurisprudenciją), vis dėlto ji privalo laikytis vienodo požiūrio principo. Tačiau 10 % ribos taikymas nustatant galutinį baudų dydį iš principo nepriklauso nei nuo šios pažeidimo ekonominės svarbos, nei nuo kiekvienos jame dalyvavusios įmonės reikšmės, nei nuo jos padaryto pažeidimo sunkumo ar trukmės, bet yra taikomas automatiškai, nes yra susijęs tik su jos bendra apyvarta, todėl jurisprudencijoje nurodoma, kad šiuo taikymu negali būti pažeistas vienodo požiūrio principas. Atvirkščiai, atsižvelgiant į jo atskirą ir nepriklausomą nuo pažeidimo sunkumo ir trukmės kriterijų tikslą, t. y. siekį vienodai taikyti numatomą maksimalią ribą, kuri užtikrina, kad įmonėms nebūtų skirtos pernelyg didelės ir neproporcingos baudos, palyginti su jų dydžiu ir pajėgumu jas sumokėti, jos automatiškas taikymas *ipso facto* atitinka vienodo požiūrio principą (žr. šio sprendimo 96 ir 97 punktuose nurodytą jurisprudenciją).

102 Reikia priminti, kad nagrinėjamu atveju ieškovės neginčija 10 % ribos taikymo nei kaip maksimalios atitinkamoms įmonėms skirtų baudų dydžio ribos, nei kaip išimtinio koregavimo kriterijaus taikymo tarpiniame baudų apskaičiavimo etape, t. y. nustatant bazinius dydžius, kad jie neviršytų minėtos ribos. Kaip teisingai nurodo Komisija, per administracinę procedūrą ieškovės netgi aiškiai paprašė išimties tvarka sumažinti jų bazinį baudos dydį pagal gairių 37 punktą, atsižvelgiant į jų „vieno produkto“ dalį (žr. šio sprendimo 9 punktą). Šiuo klausimu ieškovės taip pat neginčija aplinkybės, kad Komisija, norėdama įvertinti, be kita ko, atitinkamų įmonių (išskyrus *Hamelin*) „vieno produkto“ dalį ir

nereikšmingą *Mayer-Kuvert* dalyvavimą darant pažeidimą, kad užtikrintų, jog su tuo susijusi lengvinanti aplinkybė atsispindėtų galutiniame skirtinos baudos dydyje, rėmėsi 2011 m. birželio 16 d. Sprendime *Putters International / Komisija* (T-211/08, EU:T:2011:289, 80 punktas) numatyta metodika (ginčijamo sprendimo 11–13 konstatuojamosios dalys).

103 Tačiau ieškovės šio ieškinio pagrindo pirmoje dalyje, be kita ko, ginčija tai, kaip Komisija atliko šį bazinių dydžių koregavimą ir jo rezultatus, kurie, vertinant skirtumus 10 % ribos atžvilgiu, tariamai jas diskriminuoja.

104 Šiuo klausimu pirmiausia reikia konstatuoti, kad Komisija nepagrįstai teigia, jog šiame tarpiniame baudų apskaičiavimo etape 10 % ribos taikymo rezultatas *ipso facto* atitinka vienodo požiūrio principą, nes atsižvelgiama į visų atitinkamų įmonių bendrų apyvartų skirtumus. Iš tikrųjų, kai, kaip šiuo atveju, Komisija naudodamasi savo diskrecija pagal gairių 37 punktą nusprendžia išimties tvarka atsižvelgti į 10 % ribą jau tarpiniame baudų apskaičiavimo etape, kad galėtų koreguoti bazinius dydžius, toks jos elgesys *stricto sensu* nepatenka į Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies antros pastraipos taikymo sritį, todėl negali būti taikomi šio sprendimo 96 ir 97 punktuose nurodytoje jurisprudencijoje įtvirtinti principai. Taigi, priešingai, nei teigia Komisija, rėmimasis 10 % riba nesilaikant jos formalaus teisinio pagrindo ir naudojant ją kaip atskyrimo kriterijų, ar net diferencijuojant baudas tarpiniame etape, gali sukelti vienodo požiūrio principo neatitinkančių pasekmių, be kita ko, atsižvelgiant į nubaudimo ir atgrasymo tikslus, siejamus su pažeidimo sunkumo ir trukmės kriterijais.

105 Todėl reikia įvertinti, ar Komisija laikėsi vienodo požiūrio principo, kai koreguodama bazinius baudų dydžius rėmėsi 2011 m. birželio 16 d. Sprendime *Putters International / Komisija* (T-211/08, EU:T:2011:289, 80 punktas) numatyta metodologija. Atsižvelgiant į šio sprendimo 92 punkte nurodytą jurisprudenciją, reikia patikrinti, ar atitinkamų įmonių, viena vertus, ieškovių ir, kita vertus, *Bong*, *Hamelin* (pirma šio pagrindo dalis) ir GPV (antra šio pagrindo dalis), padėtis buvo tapati arba panaši, ar jų situacijos buvo vertinamos vienodai, ar skirtingai ir ar galimas skirtingas požiūris objektyviai pateisinamas.

5. Dėl nagrinėjamų situacijų panašumo, vienodo arba skirtingo požiūrio į jas ir minėto požiūrio objektyvaus pateisinimo

a) Pirminės pastabos

106 Norinti įvertinti atitinkamų įmonių individualių situacijų panašumą arba skirtingumą, reikia atsižvelgti į reikšmingus duomenis ir į Komisijos pirminiame ir ginčijamame sprendimuose atliktus skaičiavimus nustatant ir koreguojant šioje lentelėje pateiktus bazinius baudų dydžius:

Įmonė	Pardavimų vertė EUR 2007 m.	Sunkumo koeficientas	Trukmė (metai)	Papildoma suma	Bazinis dydis EUR	Santykis prekė / apyvarta	Koregavimas / Sumažinimas	Koreguotas bazinis dydis
Bong	140 000 000	15 %	4,5	15 %	115 500 000	80 %	88 %	13 860 000
<…> GPV	125 086 629	15 %	4,5	15 %	103 196 000	93 %	98 %	2 063 920
Hamelin	185 521 000	15 %	4,416	15 %	150 717 000	17 %	85 %	22 607 550
Mayer-Kuvert	70 023 181	15 %	4,5	15 %	57 769 000	76 %	88 %	6 932 280
Printeos <…>	143 316 000	15 %	4,5	15 %	118 235 000	90 %	90 %	11 823 500

107 Iš šios lentelės matyti, kad siekdama nustatyti bazinius baudų dydžius iki jų koregavimo (toliau – nekoreguoti baziniai dydžiai), Komisija iš tikrųjų atsižvelgė į atitinkamų įmonių pardavimų vertės skirtumus ir jų dalyvavimo darant pažeidimą trukmės skirtumus (4,5 metų, išskyrus *Hamelin*, kuri pažeidimą darė 4,416 metų) ir joms taikė tą patį apskaičiavimo metodą, daugindama minėtus skirtumus iš to paties sunkumo koeficiento (15 %) ir pridėdama to paties procentinio dydžio (15 %) papildomą sumą, kaip numatyta gairių 13, 21 ir 25 punktuose.

108 Todėl, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalyje ir gairėse nustatytą tikslą nubausti ir į tai, kad šiame etape joms buvo taikomas tas pats apskaičiavimo metodas, ieškovės ir kitos įmonės apskaičiuojant joms baudas buvo panašioje situacijoje. Iš tikrųjų, atsižvelgiant į šį tikslą nubausti ir ypač atgrasymo tikslą, kuris priklauso nuo atitinkamų įmonių dydžio ir ekonominės galios, pardavimų vertės skirtumai iš principo yra deramas diversifikavimo kriterijus, nes atspindi nagrinėjamo pažeidimo ekonominę svarbą ir kiekvienos darant šį pažeidimą dalyvavusios įmonės reikšmę, todėl tai yra svarbi pirminė vienodo požiūrio principo tinkamo taikymo apskaičiuojant bazinius baudų dydžius sąlyga (žr. šio sprendimo 93 ir 94 punktuose nurodytą jurisprudenciją).

109 Todėl reikia konstatuoti, kad nagrinėjamu atveju nekoreguoti dydžiai buvo nustatyti laikantis vienodo požiūrio principo.

110 Vis dėlto reikia patikrinti, ar Komisija vienodai vertino nepanašius atvejus arba nevienodai vertino identiškas arba panašias situacijas, kai ji išimties tvarka koregavo bazinius dydžius pagal gairių 37 punktą.

b) Dėl vienodo bazinių baudos dydžių koregavimo

1) Dėl ginčijamame sprendime aprašyto koregavimo metodo

111 Reikia priminti, kad Komisija taikė skirtingus sumažinimus ieškovėms (90 %), *Bong* (88 %), *Hamelin* (85 %) ir GPV (98 %), kurie, išskyrus ieškovių atvejį, neatitiko šių įmonių santykio prekė / apyvarta, t. y. 90 % ieškovių atveju, 80 % *Bong* atveju, 17 %, *Hamelin* atveju ir 93 % GPV atveju (žr. ginčijamo sprendimo 15–17 konstatuojamąsias dalis).

112 Tikslai, motyvai ir apskaičiavimo metodas, kuriais grindžiamas Komisijos atliktas bazinių dydžių koregavimas, nurodyti ginčijamo sprendimo 10–22 ir 57–62 konstatuojamosiose dalyse (žr. šio sprendimo 31 ir paskesnius punktus), o tai yra iš dalies pakeistas ir papildytas ar net naujas motyvavimas, palyginti su pateiktuoju pirminiame sprendime, kuris buvo panaikintas 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimu *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722).

113 Kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 15 konstatuojamosios dalies, Komisija pirmiausia koregavo bazinį baudos dydį kiekvienai atitinkamai įmonei, atsižvelgdama į su karteliu susijusios prekės pardavimų vertės dalį bendroje apyvartoje, kurią ji vadina santykiu prekė / apyvarta. Komisijos teigimu, šiomis korekcijomis taip pat buvo siekiama užtikrinti, kad koreguotos baudos atspindėtų viso pažeidimo sunkumą, tačiau neiškraipytų atitinkamų įmonių atitinkamų bazinių baudos dydžių, kurie atspindėjo jų panašų prisidėjimą prie kartelio veikimo. Šis santykis prekė / apyvarta buvo apskaičiuotas remiantis visa produkto (vokai), dėl kurio sudarytas kartelis, pardavimo apyvarta dalijant iš kiekvienos šių įmonių bendros pasaulinės apyvartos 2012 m. Kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 22 konstatuojamojoje dalyje pateiktos A lentelės, įmonei, kurios santykis prekė / apyvarta buvo didesnis, buvo pritaikytas didesnis arba toks pats sumažinimas kaip ir įmonei, kurios santykis prekė / apyvarta buvo mažesnis (ginčijamo sprendimo 16 konstatuojamoji dalis).

114 Pažymėtina, kad dėl vokų gamybos veiklos perleidimo 2012 m. *Hamelin* nebepardavinėjo su karteliu susijusios prekės, todėl jos santykis prekė / apyvarta buvo įvertintas atsižvelgiant į jos buvusios patronuojamosios bendrovės su karteliu susijusios prekės pardavimus 2012 m. Be to, nurodyta, kad GPV, t. y. įmonei, kurios santykis prekė / apyvarta buvo pats didžiausias, buvo pritaikytas 98 % sumažinimas, būtinas, kad jos bazinis dydis neviršytų 10 % ribos. Kitoms įmonėms buvo taikomi ne tokie dideli sumažinimai, kurie buvo apskaičiuoti individualiai ir atspindėjo tiek jų atitinkamą santykį prekė / apyvarta, tiek joms nustatytų bazinių baudos dydžių santykinę įtaką (ginčijamo sprendimo 17 konstatuojamoji dalis).

115 Komisijos nuomone, linijinis sumažinimas, grindžiamas individualiu santykiu prekė / apyvarta, būtų lėmęs nepagrįstus rezultatus ir iškreipęs bazinių baudos dydžių santykinę įtaką. Pagal tokį vertinimą, pavyzdžiui, *Mayer-Kuvert* (76 % santykis prekė / apyvarta) koreguotas bazinis baudos dydis būtų buvęs didesnis už ieškovių (90 % santykis prekė / apyvarta) koreguotą bazinį baudos dydį, nors iki korekcijos jų bazinis baudos dydis buvo daugiau nei dvigubai didesnis už *Mayer-Kuvert*. Taikyta metodika siekiant teisingumo nustatant individualius sumažinimus, atspindinčius ne tik santykį prekė / apyvarta, bet ir atitinkamų įmonių individualaus prisidėjimo prie pažeidimo panašumą, kurį rodo nekoreguoti baziniai baudos dydžiai, buvo norima atstatyti pusiausvyrą tarp koreguotų bazinių baudos dydžių (ginčijamo sprendimo 18 konstatuojamoji dalis).

116 Galiausiai Komisija pažymi, kad nors *Hamelin* santykis prekė / apyvarta buvo daug mažesnis už kitų įmonių šį santykį, jai skirtiną baudą taip pat reikėjo sumažinti įvertinant tai, jog jos vaidmuo kartelyje buvo panašus į minėtų įmonių vaidmenį. Atsižvelgiant į *Hamelin* santykį prekė / apyvarta, jai pagrindinis baudos dydis buvo sumažintas mažiausiai, palyginti su kitomis įmonėmis (ginčijamo sprendimo 19 konstatuojamoji dalis). Jei Komisija sumažinimus būtų grindusi tik atitinkamų įmonių santykiu prekė / apyvarta, *Hamelin* nebūtų taikomas sumažinimas ir jos bazinis baudos dydis būtų buvęs maždaug 1 275 % didesnis nei koreguotas ieškovių bazinis baudos dydis, nors *Hamelin* pardavimų vertė buvo tik 30 % didesnė nei ieškovių pardavimų vertė (ginčijamo sprendimo 20 konstatuojamoji dalis). Iš to matyti, kad *Hamelin* nustatytas bazinis baudos dydis atspindi jos panašų dalyvavimą kartelyje, pažeidimo sunkumą ir trukmę ir yra pakankamai atgrasantis (ginčijamo sprendimo 21 konstatuojamoji dalis).

117 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisijai pirminiame ir ginčijamame sprendimuose išimties tvarka koreguoti atitinkamoms įmonėms skirtinų baudų bazinius dydžius leido šios aplinkybės:

– būtinybė nustatyti sumažinimą, po kurio bazinis baudos dydis neviršytų 10 % bendros apyvartos ribos,

– sumažinimo normos nustatymas, ne linijiniu būdu atsižvelgiant į atitinkamų įmonių santykį prekė / apyvarta 2012 m. (didesnis santykis prekė / apyvarta lemia didesnį sumažinimą, kaip referencinę situaciją imant GPV situaciją su 93 % santykiu prekė / apyvarta, kuriai pritaikytas 98 % sumažinimas),

– pusiausvyros tarp koreguotų bazinių dydžių atstatymas pritaikant individualius sumažinimus, atspindinčius ne tik santykį prekė / apyvarta, bet ir atitinkamų įmonių prisidėjimo prie pažeidimo panašumą, kurį rodo nekoreguoti baziniai baudos dydžiai,

– *Hamelin* atveju nustatyta mažiausia sumažinimo norma 85 % remiantis tik 17 % santykiu prekė / apyvarta, kuris savo ruožtu nustatytas atsižvelgiant į jos buvusios patronuojamosios bendrovės pardavimus 2012 m. ir teisingumo sumetimais siekiant atkurti pusiausvyrą tarp jos ir kitų įmonių koreguotų bazinių baudos dydžių (sumažinimas, apskaičiuotas remiantis tik santykiu prekė / apyvarta, būtų lėmęs bazinį dydį, kuris apytiksliai būtų buvęs 1 275 % didesnis nei ieškovių koreguotas bazinis dydis, nors *Hamelin* pardavimų vertė buvo tik 30 % didesnė nei ieškovių pardavimų vertė).

2) Dėl principų ir tikslų, kuriais remtasi koreguojant bazinius dydžius, teisėtumo

118 Dėl nelinijinio atitinkamoms įmonėms skirtinų baudų bazinių dydžių sumažinimo, grindžiamo skirtingais santykiais prekė / apyvarta, ieškovės iš esmės kaltina Komisiją, kad ji *Bong* pritaikė 88 % sumažinimą, kuris beveik tokio pat dydžio, kaip ir joms pritaikytas sumažinimas (90 %), nors *Bong* santykis prekė / apyvarta (80 %) buvo 10 % mažesnis nei jų (90 %). Iš to jos daro išvadą, kad laikantis vienodo požiūrio principo joms turėjo būti taikomas didesnis sumažinimas. Be to, šio principo neatitinka ir tai, kad taip koreguotas bazinis baudos dydis, konkrečiai *Bong* atveju, sudaro tik 4,7 % jos bendros apyvartos, o ieškovių koreguotas bazinis baudos dydis sudaro 9,7 % jų bendros apyvartos.

119 Kadangi Komisija nenustatė sumažinimo normos išimtinai arba schematiškai remdamasi šiais skirtingais santykiais prekė / apyvarta, ieškovės neturi pagrindo teigti, kad dėl to neišvengiamai buvo atliktas klaidingas lyginamasis vertinimas ar net jos buvo diskriminuojamos. Vis dėlto, norint palyginti nagrinėjamas situacijas, būtina vadovautis skirtingais nekoreguotais baziniais dydžiais, kurie buvo nustatyti laikantis vienodo požiūrio principo, atsižvelgiant į padaryto pažeidimo sunkumą ir tikslą nubausti bei atgrasyti (žr. šio sprendimo 107 ir 108 punktus). Tam reikia patikrinti, ar minėtų bazinių dydžių atitinkamo koregavimo remiantis santykiais prekė / apyvarta rezultatai išlaiko pakankamą ryšį su reikšmingais Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalyje ir gairėse numatytais kriterijais, konkrečiai su pažeidimo sunkumu ir tikslu nubausti bei atgrasyti, kurių vertinimas priklauso, be kita ko, nuo atitinkamų įmonių dydžio ir ekonominės galios.

120 Šiuo klausimu reikia priminti, kad ieškovės ginčija ne atsižvelgimą į visų atitinkamų įmonių santykį prekė / apyvarta, siekiant koreguoti jų bazinius dydžius, kad jie neviršytų 10 % jų bendros apyvartos ribos, o tik nelinijinį sumažinimo normos nustatymą (tariamai nepalankų ieškovėms), remiantis minėtais santykiais prekė / apyvarta ir siekiant išlaikyti atskirų baudų pusiausvyrą kiekvienos atitinkamos įmonės dalyvavimo darant pažeidimą sunkumo atžvilgiu, ir užtikrinti, kad koreguoti baziniai dydžiai neviršytų 10 % bendros apyvartos ribos (žr. šio sprendimo 117 punkto antrą ir trečią įtraukas). Tačiau reikia konstatuoti, kad šio metodo taikymas lėmė, kad, viena vertus, ieškovėms buvo pritaikyta didesnė bazinio baudos dydžio sumažinimo norma (90 %), nei buvo pritaikyta *Bong* (88 %) ir *Hamelin* (85 %), su kuriomis jos lyginasi, ir, kita vertus, galiausiai ieškovėms skirtos baudos santykinis dydis šiek tiek sumažėjo, o jų eilės numeris, klasifikuojant atitinkamas įmones nuo gavusių didžiausią baudą iki mažiausią, pasikeitė, nes po bazinio baudos dydžio korekcijos jos iš antros vietos pasistūmė į trečią. Be to, kaip teisingai pažymi Komisija, jei ji, remdamasi Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies antrąja pastraipa, minėtą 10 % ribą būtų taikiusi kaip maksimalią ribą baudų apskaičiavimo

proceso pabaigoje, t. y. be bazinio baudos dydžio tarpinio perskaičiavimo, grindžiamo santykiu prekė / apyvarta, ieškovėms skirta bauda būtų buvusi didesnė, t. y. ne trečia, o antra didžiausia bauda iš visų atitinkamoms įmonėms skirtų baudų.

121 Be to, naudodamasi savo diskrecija pagal gairių 37 punktą Komisija pačių ieškovių prašymu iš principo galėjo pagrįstai taikyti bazinių dydžių nelinijinio koregavimo metodą, siekdama, kad šie dydžiai ir toliau atspindėtų panašų atitinkamų įmonių dalyvavimą kartelyje ir joms nustatytų nekoreguotų bazinių dydžių santykinį dydį. Iš tiesų, kaip iš esmės nurodyta ginčijamo sprendimo 17–19 konstatuojamosiose dalyse, atsižvelgiant į esminius kriterijus, kuriais remiantis nustatomos baudos, t. y. į Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalyje nurodytus pažeidimo sunkumą ir trukmę, reikėjo išlaikyti pakankamai didelį koreguotų bazinių dydžių ir nekoreguotų bazinių dydžių ryšį, nes nekoreguoti dydžiai buvo nustatyti atsižvelgiant į minėtus kriterijus ir, be kita ko, į atitinkamų įmonių dydį bei ekonominę galią, kad būtų užtikrintas pakankamas sankcijų atgrasomasis poveikis (žr. šio sprendimo 119 punktą). Linijinis ir schematiškas bazinių dydžių sumažinimas, grindžiamas tik santykiu prekė / apyvarta, nebūtų užtikrinęs tokio rezultato, ir būtų lėmęs, be kita ko, ypač *Bong* ir *Mayer-Kuvert* atveju, daug didesnius nei ieškovių koreguotus bazinius baudų dydžius, nors šių įmonių nekoreguoti baziniai dydžiai buvo mažesni nei ieškovių.

122 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, priešingai, nei teigia ieškovės, santykis prekė / apyvarta, kaip neįprastas apskaičiavimo koeficientas, apimantis pardavimų vertę ir bendrą apyvartą, skirtingai nei tik pardavimų vertės kriterijus, savaime nėra nei tinkamas kriterijus atspindėti įmonės dydį ir ekonominę galią, taigi ir jos dalyvavimo darant pažeidimą ekonominę svarbą (pagal analogiją žr. šio sprendimo 93 punkte nurodytą jurisprudenciją), nei lemiamas kriterijus nustatant baudą. Jei taip būtų, didesnis santykis prekė / apyvarta galėtų net pateisinti atitinkamą bazinio baudos dydžio padidinimą, kad būtų geriau atspindėtas įmonės dydis ir ekonominė galia ir pasiektas nubaudimo ir atgrasymo tikslas. Tačiau nagrinėjamu atveju Komisija šį santykį naudojo tik kaip pagalbą mažinant bazinius dydžius, ir laikėsi visai priešingo požiūrio, nes įmonėms, kurių šis santykis buvo didesnis, nelinijiniu būdu taikė didesnius sumažinimus, atsižvelgdama į poreikį užtikrinti koreguotų bazinių dydžių ir atitinkamų įmonių santykinės įtakos darant pažeidimą pusiausvyrą. Šioje situacijoje ieškovės taip pat neatsižvelgia į bendros apyvartos, kaip atspindinčios įmonės dydį ir ekonominę galią, tinkamumą (žr. šio sprendimo 88 punktą), nors šio sprendimo 93 punkte nurodytoje jurisprudencijoje aiškiai nurodyta, kad produkto, dėl kurio sudarytas kartelis, pardavimų vertė yra šiuo klausimu tinkamesnis kriterijus, kuris, be to, dėl šio sprendimo 119 ir 121 punktuose nurodytų priežasčių, turi atsispindėti skirtinų baudų baziniuose dydžiuose. Todėl tik šių motyvų pakanka nepritarti ieškovių argumentui, kad Komisijos pasirinkta koregavimo metodika lėmė rezultatus, kurie neparodo įmonės dydžio ir ekonominės galios (žr. šio sprendimo 72 punktą) ir kurie yra diskriminuojančio pobūdžio, nes yra skirtingi 10 % bendros apyvartos atžvilgiu.

123 Atvirkščiai, šiuo atveju Komisija, nelinijiniu būdu nustatydama individualias sumažinimo normas, kad būtų užtikrinta, kad šios sumos neviršytų 10 % ribos, bet vis dar atspindėtų minėtų įmonių dalyvavimo darant minėtą pažeidimą panašumą pagal jų dydį ir ekonominę galią, siekė išlaikyti pusiausvyrą tarp, viena vertus, koreguotų bazinių dydžių ir, kita vertus, atitinkamų įmonių dalyvavimo darant pažeidimą santykinės įtakos ir poreikio užtikrinti pakankamai atgrasantį baudų poveikį.

124 Iš to išplaukia, kad Komisija, atsižvelgdama į individualias sumažinimo normas, grindžiamas ne tik atitinkamų įmonių santykiu prekė / apyvarta, bet ir poreikiu išlaikyti pakankamą ryšį tarp, viena vertus, koreguotų bazinių dydžių, ir, kita vertus, santykinės jų dalyvavimo kartelyje įtakos ir būtinybės užtikrinti pakankamai atgrasantį baudų poveikį, atsispindinčių nekoreguotuose dydžiuose, remiantis Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalyje numatytais kriterijais ir tikslais, panašias situacijas vertino vienodai, kaip reikalaujama pagal vienodo požiūrio principą. Iš tikrųjų taip elgdamasi Komisija ne tik sumažino bazinius dydžius tiek, kad jie neviršytų 10 % ribos, ji taip pat siekė, kad koreguotuose baziniuose dydžiuose atsispindėtų pažeidimo sunkumas, vertinamas atsižvelgiant į atitinkamų įmonių dydį ir ekonominę galią, ir baudos atgrasomasis pobūdis, kuris atsispindėjo nekoreguotuose baziniuose dydžiuose, pagrįstuose produkto, dėl kurio sudarytas kartelis, pardavimų vertėmis. Linijinis ir

schematiškas bazinių dydžių sumažinimas atsižvelgiant tik į santykį prekė / apyvarta, kuris nėra tinkamas kriterijus įvertinti atitinkamų įmonių dydį ir ekonominį pajėgumą, nebūtų užtikrinęs tokio ryšio išsaugojimo, greičiau atvirkščiai, būtų jį iškraipęs ar net panaikinęs (žr. šio sprendimo 122 punktą).

125 Atsižvelgiant į šiuos principus ir tikslus, kuriais remiantis buvo koreguojami atitinkamoms įmonėms skirtinų baudų baziniai dydžiai, reikia tiksliau įvertinti, ar ieškovės buvo panašioje situacijoje, kaip, pirma, *Bong* ir *Hamelin* (pirma šio ieškinio pagrindo pagrindinė dalis), ir, antra, GPV (antra šio ieškinio pagrindo subsidiari dalis), ir ar šios situacijos buvo vertinamos vienodai, ar skirtingai, ir jei skirtingai, ar toks vertinimas buvo objektyviai pateisinamas.

c) Dėl palyginimo su „Bong“ situacija

126 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad Komisija iš esmės teisingai nurodo (žr. šio sprendimo 84 punktą), jog nors *Bong* santykis prekė / apyvarta buvo mažesnis nei ieškovių, reikėjo atsižvelgti į tai, kad nekoreguotas *Bong* baudos bazinis dydis buvo nežymiai mažesnis už šį dydį ieškovių atveju. Todėl, neatsižvelgdama į šį skirtumą tarp atitinkamų santykių prekė / apyvarta, Komisija pagrįstai galėjo nuspręsti, kad būtų nepagrįsta nustatyti koreguotus bazinius dydžius, kurie iš esmės skirtųsi. Po korekcijos koreguotas *Bong* bazinis dydis (13 860 000 EUR) buvo net didesnis nei ieškovių (11 823 500 EUR), o tai įrodo, kad ieškovėms taikytas 90 % sumažinimas, t. y. didesnis už *Bong* taikytą 88 % sumažinimą, suteikė joms lyginamąjį pranašumą. Taigi Komisija nepadarė vertinimo klaidos, kai nusprendė, kad ieškovių bazinio baudos dydžio papildomas sumažinimas, kurio jos prašė, būtų suteikęs joms neproporcingą pranašumą, ir joms būtų buvusi skirta nepakankamai atgrasanti bauda, palyginti su pradine nekoreguotų ir pagal produkto, dėl kurio sudarytas kartelis, pardavimų vertę nustatytų bazinių dydžių situacija.

127 Iš to taip pat darytina išvada, kad tariamai didelis koreguotų bazinių dydžių skirtumas, palyginti su 10 % bendros apyvartos riba, t. y. 4,7 % *Bong* atveju ir 9,7 %, ieškovių atveju, yra tik vienodo koregavimo, aptarto ir patvirtinto šio sprendimo 120–125 punktuose, pasekmė, todėl šiuo klausimu pateiktas kaltinimas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

128 Be to, net darant prielaidą, kad nelinijinis *Bong* baudos bazinio dydžio koregavimas turi būti laikomas panašių situacijų (atsižvelgiant tik į santykį prekė / apyvarta) skirtingu vertinimu, nors taip nėra, toks skirtingas vertinimas bet kuriuo atveju dėl šio sprendimo 121–124 punktuose nurodytų priežasčių yra objektyviai pateisinamas siekiu atkurti baudų pusiausvyrą atsižvelgiant į tikslą nubausti ir atgrasyti, todėl jis negali būti laikomas vienodo požiūrio principo pažeidimu ieškovių atžvilgiu.

129 Todėl kaltinimas, grindžiamas ieškovių ir *Bong* skirtingu vertinimu, turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

d) Dėl palyginimo su „Hamelin“ situacija

130 Dėl palyginimo su *Hamelin* situacija reikia konstatuoti, kad iš ginčijamo sprendimo 16, 17, 19 ir 20 konstatuojamųjų dalių matyti, jog, atsižvelgiant į referencinių 2012 m. duomenis, kuriais remtasi nustatant ir koreguojant bazinius dydžius, *Hamelin* buvo unikalioje situacijoje, kuri skiriasi nuo kitų atitinkamų įmonių, įskaitant ieškoves, situacijų. Tai susiję, pirma, su „vieno produkto“ dalies jos ekonominėje veikloje nebuvimu ir, antra, su tik 17 % jos santykiu prekė / apyvarta, kuris, be kita ko, buvo nustatytas atsižvelgiant į jos buvusios patronuojamosios bendrovės, kuri buvo parduota *Bong* 2010 m., pardavimus 2012 m.

131 Iš tiesų, kaip iš esmės matyti iš ginčijamo sprendimo 19 konstatuojamosios dalies, kitaip nei kitų atitinkamų įmonių atveju, *Hamelin* bazinio dydžio koregavimas pagal gairių 37 punktą, taikant jai 85 % sumažinimą, t. y. mažiausią, palyginti su kitomis įmonėmis, negalėjo būti motyvuojamas nei jos „vieno produkto“ dalimi, nei jos 17 % santykiu prekė / apyvarta, o iš esmės buvo grindžiamas teisingumu dėl

jos panašaus dalyvavimo kartelyje ir būtinybe atkurti pusiausvyrą tarp skirtų baudų. Šiuo klausimu ginčijamo sprendimo 20 konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad nepritaikius *Hamelin* bazinės baudos dydžiui 85 % sumažinimo, šis dydis būtų buvęs apie 1 275 % didesnis nei ieškovių, nors jos produkto, dėl kurio buvo sudarytas kartelis, pardavimų vertė 2007 m. buvo tik 30 % didesnė už ieškovių pardavimų vertę. Vis dėlto, kaip pažymėjo Komisija, toks rezultatas būtų buvęs neproporcingas ir nesuderinamas su būtinybe atkurti pusiausvyrą tarp baudų, kurios turėtų atspindėti panašų atitinkamų įmonių dalyvavimą darant pažeidimą ir užtikrinti pakankamą atgrasomąjį poveikį, kaip tai atspindėjo nekoreguoti baziniai dydžiai, kurie buvo nustatyti remiantis produkto, dėl kurio sudarytas kartelis, pardavimų verte 2007 m., kad būtų įvertinti minėtų įmonių dydžiai ir ekonominiai pajėgumai.

132 Todėl net jei Komisijos požiūris į *Hamelin* gali būti laikomas skirtingų situacijų vienodu vertinimu, nes jai buvo pritaikytas 85 % sumažinimas, visų pirma pagrįstas skirtumu prekė / apyvarta, kuris leido įvertinti kitų įmonių „vieno produkto“ dalį, nors ji nebuvo tokia įmonė, o minėtas santykis jos atveju buvo labai mažas, atsižvelgiant į šio sprendimo 120–124 punktuose išdėstytus kriterijus ir į tai, kad *Hamelin* dalyvavimas darant pažeidimą, kuriuo remiantis nustatytas jos nekoreguotas bazinis dydis, buvo iš esmės panašus į kitų įmonių (žr. šio sprendimo 107 ir 108 punktus), *Hamelin* bazinio baudos dydžio koregavimas buvo objektyviai pateisinamas. Šiuo klausimu reikia priminti tai, kad *Hamelin* koreguotas bazinis baudos dydis vis tiek yra didesnis nei kitų įmonių, o tai atspindi didesnę jai priskirtinų 2007 m. pardavimų vertę, didžiausią nekoreguotą jos bazinį baudos dydį ir mažiausią jos santykį prekė / apyvarta. Dėl visų šių veiksnių jai buvo pritaikytas 85 % sumažinimas, kuris yra mažesnis nei visų kitų įmonių, ir nustatytas koreguotas bazinis baudos dydis, kuris beveik du kartus didesnis už ieškovių (atitinkamai 22 607 550 EUR ir 11 823 500 EUR) dydį ir kurį Komisija galėjo pagrįstai laikyti proporcingu ir pakankamai atgrasančiu. Šiomis aplinkybėmis reikia atsižvelgti ir į tai, kad nors *Hamelin* nekoreguotas bazinis dydis buvo didžiausias (150 717 000 EUR), jis šį dydį ieškovių atveju (118 235 000 EUR) viršijo tik ketvirtadaliu. Tokioje situacijoje, norėdama pritaikyti didesnį bazinio dydžio sumažinimą ir užtikrinti ne tik tai, kad šis, kaip ir kiti baziniai dydžiai, neviršytų 10 % ribos, bet ir pusiausvyrą tarp baudų, aplinkybę, kad *Hamelin* bazinis dydis galimai per didelis, Komisija galėjo laikyti kita ypatinga aplinkybe, kaip tai suprantama pagal gairių 37 punktą.

133 Iš to matyti, kad didelis koreguotų bazinių dydžių skirtumas, palyginti su 10 % bendros apyvartos riba, t. y. 4,5 % *Hamelin* atveju ir 9,7 %, ieškovių atveju, yra tik objektyviai pateisinamo koregavimo, aptarto ir patvirtinto šio sprendimo 130–132 punktuose, pasekmė, todėl šiuo klausimu pateiktas kaltinimas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

134 Taip pat turi būti atmestas ir kaltinimas, grindžiamas tuo, kad Komisija negalėjo nustatyti *Hamelin* 17 % santykio prekė / apyvarta. Atvirkščiai, kadangi Komisija bazinius visų atitinkamų įmonių, įskaitant *Hamelin*, dydžius nustatė remdamasi produkto, dėl kurio sudarytas kartelis, pardavimų 2007 m. verte, t. y. tuo momentu, kai *Hamelin* vis dar gamino ir pardavinėjo produktą, dėl kurio sudarytas kartelis, ji neišvengiamai turėjo nustatyti fiktyvų, tačiau pakankamai patikimą *Hamelin* santykį prekė / apyvarta 2012 m., kad galėtų vienodai koreguoti minėtus bazinius dydžius.

135 Todėl kaltinimas, grindžiamas skirtingu požiūriu į ieškoves ir *Hamelin*, taigi ir pirma pagrindinė šio ieškinio pagrindo dalis, turi būti atmesti kaip nepagrįsti.

e) Dėl palyginimo su GPV situacija

136 Šio ieškinio pagrindo antroje dalyje, kuri pateikta subsidiariai, ieškovės iš esmės kaltina Komisiją, kad ši jas diskriminavo, palyginti su GPV, nes šiai nustatė daug mažesnį bazinį baudos dydį.

137 Dėl palyginimo su GPV situacija, reikia priminti, kad, priešingai nei ieškovės, kurioms koreguojant bazinį dydį buvo pritaikytas 90 % sumažinimas, atitinkantis jų santykį prekė / apyvarta, GPV buvo pritaikytas 98 % sumažinimas, t. y. penkiais procentiniais punktais didesnis nei jos santykis prekė /

apyvarta (93 %). Todėl jos koreguotas bazinis dydis buvo daug mažesnis už kitų atitinkamų įmonių, be kita ko, *Bong* ir ieškovių bazinius dydžius (atitinkamai 2 063 920 EUR, 13 860 000 EUR ir 11 823 500 EUR), nors nekoreguoti GPV, *Bong* ir ieškovių baziniai dydžiai buvo gana panašūs (atitinkamai 103 196 000 EUR, 115 500 000 EUR ir 118 235 000 EUR).

138 Kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 17 konstatuojamosios dalies, Komisijos nuomone, toks sumažinimas buvo būtinas, kad bazinis dydis būtų koreguotas tiek, kad jis neviršytų 10 % bendros GPV apyvartos 2013 m. ribos, o 98 % sumažinimas buvo maksimalaus dydžio, kuriuo remiantis buvo nustatytos kitos sumažinimo normos. Iš tikrųjų, atsakydama į Bendrojo Teismo raštu pateiktą klausimą, Komisija patvirtino, kad bendra GPV apyvarta 2012 m. buvo 23 460 596 EUR (ja remiantis buvo nustatytas santykis prekė / apyvarta), o 2013 m. – 23 356 449 EUR (ja remiantis buvo nustatyta tarpinio apskaičiavimo 10 % riba). Vykstant teismo procesui Komisija taip pat paaiškino, kad GPV pritaikytą 98 % sumažinimą iš esmės nulėmė būtinybė bazinį baudos dydį sumažinti tiek, kad jis neviršytų 10 % ribos, aplinkybė, kad jos santykis prekė / apyvarta buvo didžiausias, ir tai, kad jos bendra apyvarta buvo labai sumažėjo 2012 ir 2013 m. (žr. šio sprendimo 86 punktą).

139 Atsižvelgiant, pirma, į GPV palyginti didelę prekės, dėl kurios sudarytas kartelis, pardavimų vertę 2007 m., kuria remiantis nustatytas nekoreguotas bazinis dydis, antra, į jos labai mažą, palyginti su kitomis atitinkamomis įmonėmis, bendrą apyvartą 2012 ir 2013 m. ir, trečia, į aplinkybę, kad GPV atveju koreguojant bazinį baudos dydį atsižvelgimas į santykį prekė / apyvarta ir 10 % ribą neišvengiamai turėjo lemti esminį ar net neproporcingą minėtos sumos sumažinimą, reikia konstatuoti, kad GPV situacija skyrėsi nuo kitų atitinkamų įmonių, įskaitant ieškoves, situacijos. Todėl tos pačios bazinio dydžio koregavimo metodikos taikymas GVP, t. y. santykio prekė / apyvarta taikymas siekiant sumažinti minėtą dydį, kad jis neviršytų 10 % ribos, yra skirtingas GPV palankus vertinimas.

140 Be to, net jei taip Komisija siekė laikytis 2011 m. birželio 16 d. Sprendimo *Putters International / Komisija* (T-211/08, EU:T:2011:289, 80 punktas), vis dėlto tai lėmė, kad GPV koreguotas bazinis baudos dydis buvo daug mažesnis už visų kitų įmonių. Priešingai nei *Bong*, *Hamelin* ir ieškovių atvejais, ir nesilaikant šio sprendimo 123 punkte primintų reikalavimų, nebeliko pakankamo ryšio tarp minėto dydžio ir nekoreguoto GPV bazinio dydžio, nepaisant to, kad koreguotas dydis turėjo atspindėti šios įmonės dydį ir realią ekonominę galią, rodančius jos dalyvavimo darant pažeidimą svarbą. Iš to darytina išvada, kad GPV atveju Komisija atliko pernelyg schematišką ir nelankstų bazinio baudos dydžio koregavimą 10 % ribos atžvilgiu, nes neatsižvelgė į GPV situacijos unikalumą, pasireiškusį dideliu pardavimų vertės 2007 m. (pagrindinis kriterijus, rodantis jos dydį ir ekonominę galią) ir bendros apyvartos 2012 ir 2013 m. skirtumu. Dėl šio požiūrio GPV koreguotas bazinis dydis buvo atsietas nuo kriterijų ir tikslų nubausti ir atgrasinti, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalį, ir šiame tarpiniame baudų apskaičiavimo procedūros etape lėmė tokį rezultatą, kuris paprastai gaunamas tik šios procedūros pabaigoje, t. y. pritaikius 10 % ribą pagal to paties reglamento 23 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą.

141 Taigi pagal šią metodiką atsižvelgimas į GPV santykį prekė / apyvarta ir 10 % ribą, nepaisant didelio skirtumo tarp jos pardavimų vertės ir jos bendros apyvartos, turėjo panaikinti reikalaujamą ryšį tarp nekoreguotų ir koreguotų bazinių dydžių. Tai reiškia, kad priešingai tikslui, kurį Komisijos pati pabrėžė lygindama *Bong*, *Hamelin* ir ieškovių situacijas, koreguotas bazinis baudos dydis nebegalėjo parodyti GPV dydžio ir ekonominės galios ir užtikrinti pakankamai atgrasantį poveikį, taip pat negalėjo užtikrinti minėto dydžio ir kitų įmonių baudų pusiausvyros, todėl toks skirtingas vertinimas negali būti objektyviai pateisinamas. Šiuo klausimu Komisija negali remtis šio sprendimo 96 ir 97 punktuose nurodyta jurisprudencija, pagal kurią maksimalios 10 % ribos turi būti laikomasi baudos apskaičiavimo procedūros pabaigoje, o ne jos tarpiniame etape koreguojant bazinius baudų dydžius (žr. šio sprendimo 104 punktą). Iš tikrųjų, jei GPV bazinis baudos dydis nebūtų koreguotas, galiausiai jai pritaikius minėtą ribą skirta bauda būtų buvusi daug didesnė, t. y. ne 1,651 mln. eurų (tokia bauda buvo skirta pirminiame sprendime), o apie 2,34 mln. EUR.

142 Todėl bazinių dydžių koregavimo metodo taikymas GPV yra skirtingas objektyviai nepateisinamas požiūris, palyginti su požiūriu į kitas atitinkamas įmones, būtent *Bong* ir ieškoves.

143 Vis dėlto tai nereiškia, kad subsidiariai nurodyta šio ieškinio pagrindo antra dalis turi būti pripažinta pagrįsta.

144 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad, pirma, per posėdį ieškovės kelis kartus patvirtino, kad neginčija kitoms atitinkamoms įmonėms, įskaitant ir GPV, skirtų baudų, kurios įsiteisėjo, teisėtumo. Antra, net jei objektyviai nepateisinamas GPV palankus vertinimas yra neteisėtas, reikia priminti, kad vienodo požiūrio principo laikymasis turi būti derinamas su teisėtumo principu, pagal kurį niekas negali savo naudai remtis kito naudai padarytu neteisėtumu (2013 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Solvay / Komisija*, C-455/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:796, 109 punktas; 2016 m. birželio 16 d. Sprendimo *Evonik Degussa ir AlzChem / Komisija*, C-155/14 P, EU:C:2016:446, 58 punktas ir 2017 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *LG Electronics ir Koninklijke Philips Electronics / Komisija*, C-588/15 P ir C-622/15 P, EU:C:2017:679, 91 punktas).

145 Taigi ieškovės negali savo naudai remtis tik įmonės GPV naudai padarytu neteisėtumu. Nagrinėjamu atveju tai neįmanoma dar ir dėl to, kad, pirma, pirminis sprendimas įsiteisėjo GPV atžvilgiu ir jai skirtos baudos dydis nėra šios bylos dalykas, ir, antra, visų kitų atitinkamų įmonių, išskyrus GPV, baziniai dydžiai buvo koreguojami remiantis ta pačia metodika, todėl jos buvo vertinamos vienodai. Iš tikrųjų, jei ieškovių prašymas joms taikyti didesnį sumažinimą būtų pripažintas pagrįstu, tai galėtų sukelti abejonių dėl vertinimo, ar buvo laikytasi vienodo požiūrio principo koreguojant joms bazinius dydžius, nes *Bong*, *Mayer-Kuvert* ir *Hamelin* baudos taip pat įsiteisėjo, nors lyginant jų baudas su ieškovių baudomis ieškovės gavo pranašumą (žr. šio sprendimo 118–135 punktus). Bet kuriuo atveju ieškovės neįrodė, kad GPV naudai padarytas neteisėtumas buvo susijęs su skirtingo teisinio kriterijaus taikymu nustatant baudos dydį arba kad taip buvo sumažinta GPV santykinė įtaka darant pažeidimą, palyginti su ieškovėmis (šiuo klausimu žr. 2017 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *LG Electronics ir Koninklijke Philips Electronics / Komisija*, C-588/15 P ir C-622/15 P, EU:C:2017:679, 95 ir 96 punktus).

146 Todėl šio ieškinio pagrindo antra dalis, taigi ir visas šis pagrindas, turi būti atmesti kaip nepagrįsti.

C. Dėl trečiojo pagrindo, grindžiamo proporcingumo ir diskriminacijos draudimo principų pažeidimu

147 Ieškovės tvirtina, jog tai, kad Komisija neatsižvelgė į 2013 m. kovo 25 d. CNC sprendime jau paskirtą baudą (ginčijamo sprendimo 46 ir 56 konstatuojamosios dalys), yra neteisėta. Jos nenurodo *ne bis in idem* principo pažeidimo, tačiau nurodo, kad buvo pažeistas proporcingumo principas, kaip jis išaiškintas 1969 m. vasario 13 d. Sprendime *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4, 11 punktas), svarbus net ir tuomet, kai netaikomas *ne bis in idem* principas, kuris Vokietijos doktrinoje žinomas kaip priskyrimo principas (Anrechnungsprinzip) arba bendras teisingumo reikalavimas, kurio pati Komisija jau laikėsi savo ankstesniuose sprendimuose.

148 Ginčijamo sprendimo 50 konstatuojamojoje dalyje Komisija nepagrįstai nepripažino atvejų, nagrinėtų jos ankstesniuose sprendimuose, ir šio atvejo panašumo, ir nurodė, jog neįrodyta, kad ieškovės buvo sunkioje ekonominėje padėtyje arba kad dviejų sankcijų bendras poveikis yra toks didelis, kad gali būti vertinamas kaip pernelyg atgrasantis. Kaip jau buvo nurodyta Komisijai per administracinę procedūrą, dėl ekonomikos ir finansų krizės, taip pat dėl bendro popierinių vokų paklausos sumažėjimo dėl vis didesnio skaitmeninės aplinkos įsigalėjimo, ieškovių ekonominė padėtis labai pablogėjo: jos 2013 m. patyrė 2 900 000 EUR nuostolių, o 2012 m. – 18 855 000 EUR nuostolių, iš kurių 12 002 000 EUR sudarė CNC skirtos baudos. Todėl jos buvo priverstos 2014 m. vasario mėn. atleisti 132 gamybos centro Alkala del Henarese (Ispanija) darbuotojus, t. y. 28 % savo darbuotojų, o grynosios pajamos 2013 m., palyginti su 2012 m., sumažėjo 8,5 %. Dėl pernelyg didelio atgrasomojo pobūdžio ieškovės

primena, kad CNC paskirta bauda sudarė 10 % jų bendros apyvartos, o ginčijamame sprendime skirta bauda sudarė 9,7 % tos pačios bendros apyvartos. Todėl jų bendras poveikis beveik du kartus didesnis nei 10 % riba.

149 Ieškovės patikslina, kad pateikė išsamios informacijos, įrodančios faktinių aplinkybių, už kurias ją nubaudė CNC, ir faktinių aplinkybių, už kurias ji buvo nubausta ginčijamu sprendimu, ryšį, „dalinį sutapimą“ ar vieni kitų papildymą ir akivaizdžią sąveiką. Iš tikrųjų kartelis, už kurį buvo skirta bauda ginčijamu sprendimu, galėjo būti vertinamas tik atsižvelgiant į bendrus ir organizacinius ryšius, atsiradusius dėl susitarimų, sudarytų tarp įmonių, dėl kurių pradėtas tyrimas, po to, kai 1986 m. Ispanija įstojo į Europos Bendriją. Iki šios datos 1978 m. antikonkurenciniai susitarimai Ispanijos rinkoje buvo sudaryti nacionaliniu lygiu, nes ši rinka buvo apsaugota nuo importo 36 % muitais už vokus. Po minėto įstojimo ir muitų panaikinimo Ispanijos gamintojai suprato, kad jų susitarimų pastovumas priklauso nuo Ispanijos rinkos apsaugos nuo užsienio gamintojų pateikimo į rinką. Todėl šie susitarimai buvo išplėsti 1986 m. liepos 16 d. Paryžiuje (Prancūzija) sudarytu susitarimu tarp pagrindinių Ispanijos ir Prancūzijos gamintojų ir panašiu susitarimu, kuris buvo anksčiau sudarytas su pagrindiniais Portugalijos gamintojais, taip apimant Prancūziją ir Portugaliją. Apie šiuos susitarimus per 1986 m. spalio 16 d. susirinkimą buvo pranešta visiems Ispanijos gamintojams, priklausantiems *Asociación Española de Fabricantes de Sobres y Manipulados de Papel y Cartón para la Enseñanza y la Oficina* (ASSOMA). Vėliau 1995 m. prie susitarimų prisijungė *Hamelin*, o 1999 m. Švedijos gamintojas *Bong*, taip apimant Šiaurės šalis, Jungtinę Karalystę ir Prancūziją. Todėl susitarimų veikimas Ispanijoje priklausė nuo Europos susitarimų, saugančių Ispanijos rinką nuo užsienio gamintojų patekimo į rinką egzistavimo.

150 Ieškovės mano, kad neatsižvelgimas į CNC skirtą baudą yra taip pat diskriminacinis jų atžvilgiu. Jos yra vienintelė įmonė iš visų, kurios buvo pripažintos atsakingomis už pažeidimą, nurodytą pirminiame sprendime, kuriai nacionalinė konkurencijos priežiūros institucija skyrė baudą už veikas, susijusias su veikomis, už kurias baudą skyrė Komisija. Priešingai, nei nurodyta ginčijamo sprendimo 55 konstatuojamojoje dalyje, 1969 m. vasario 13 d. Sprendimu *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4) grindžiamas prašymas sumažinti baudą nesuteiktų joms naudos *de facto*. Juo siekiama tik pripažinti faktinę aplinkybę, kurios nėra kitų pirminiu sprendimu nubaustų įmonių atveju. Todėl ieškovės subsidiariai pirmojo pagrindo atžvilgiu ir papildomai antrojo pagrindo atžvilgiu Bendrojo Teismo prašo pakeisti ginčijamą sprendimą ir joms skirtą baudą papildomai sumažinti 33 %, kad būtų atsižvelgta į 2013 m. kovo 25 d. sprendimu CNC skirtą baudą, kurios pagrįstumą 2017 m. kovo 29 d. Sprendimu patvirtino *Audiencia Nacional, Sala de lo Contencioso* (Nacionalinis teismas, Ginčų nagrinėjimo skyrius). Ieškovės iš esmės nurodo, kad minėtame sprendime pripažįstama, jog „[Komisijos nustatytų aplinkybių] laikotarpis iš dalies sutampa“ su laikotarpiu, už kurį CNC skyrė baudą, ir kad yra tam tikro sutapimo kalbant apie produktą (popieriniai vokai). Tai patvirtina, kad iš dalies sutampa arba net yra identiškas veikų, kurias sankcionavo CNC, ir veikų, už kurias buvo skirta bauda ginčijamu sprendimu, organizavimas.

151 Komisija prašo atmesti šį pagrindą.

152 Šiuo ieškinio pagrindu ieškovės nurodo, kad buvo pažeisti proporcingumo ir diskriminacijos draudimo principai, o konkrečiau teisingumo principas, nes, priešingai nei ankstesniuose sprendimuose, apskaičiuodama pirminiame ir ginčijamame sprendimuose skirtą baudą Komisija neatsižvelgė į baudą, kurią tik joms vienintelėms iš pirminio sprendimo adresačių CNC skyrė 2013 m. kovo 25 d. sprendimu, nors minėta bauda jau viršijo 10 % jų bendros apyvartos (žr. ginčijamo skundžiamo 46–55 konstatuojamąsias dalis).

153 Tačiau Komisija nepripažįsta, kad šiuo atveju taikytinas teisingumo principas, pripažintas 1969 m. vasario 13 d. Sprendimu *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4, 11 punktas).

154 Pirmiausia reikia priminti, kad skelbiant 1969 m. vasario 13 d. Sprendimą *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4), pirma, dar neegzistavo Komisijos ir nacionalinių konkurencijos institucijų lygiagrečių įgaliojimų siekiant įgyvendinti SESV 101 ir 102 straipsnius sistema, grindžiama Reglamentu Nr. 1/2003, antra, nacionalinių valdžios institucijų kompetencija taikyti SESV 101 straipsnį, o konkrečiai tik jo 1 dalį, buvo siauresnė ir, trečia, minėtos nuostatos taikymas lygiagrečiai su nacionalinės konkurencijos teise dar nebuvo detalizuotas teisės aktuose, kaip tai suprantama pagal SESV 103 straipsnį (šiuo klausimu žr. 1969 m. vasario 13 d. Sprendimo *Wilhelm ir kt.*, 14/68, EU:C:1969:4, 2–9 punktus ir 1974 m. kovo 21 d. Sprendimo *BRT ir Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs*, 127/73, EU:C:1974:25, 7 ir paskesnius punktus). Be to, 1969 m. vasario 13 d. Sprendime *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4) buvo nagrinėjamas *Bundeskartellamt* (Federalinė konkurencijos tarnyba, Vokietija) vien tik Vokietijos konkurencijos teisės taikymas karteliui, dėl kurio Komisija lygiagrečiai pradėjo procedūrą pagal EEB 85 straipsnį. Taigi Teisingumo Teismas atsižvelgė į nacionalinių konkurencijos institucijų ir Komisijos galimybę savo atitinkamų kompetencijų ribose atskirai ir kumuliatyviai skirti baudas už „tą patį kartelį“, todėl atsirado poreikis vengti „sankcijų sudėjimo“, kad nebūtų pažeistas bendrasis teisingumo principas.

155 Nagrinėjamu atveju CNC taikė ir SESV 101 straipsnį, ir Ispanijos konkurencijos teisę, kaip numatyta Reglamento Nr. 1/2003, kuris yra teisės aktas, kaip tai suprantama pagal SESV 103 straipsnio 1 dalį ir 2 dalies e punktą (buvęs EEB 87 straipsnio 2 dalies e punktas), 3 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje, siekdama užtikrinti SESV 101 ir 102 straipsniuose numatytų principų taikymą, taip pat apibrėžti nacionalinės teisės aktų ir Sąjungos teisės nuostatų ryšius, kaip tai suprantama pagal 1969 m. vasario 13 d. Sprendimą *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4, 4 punktas). Iš tikrųjų šiame reglamente numatyta ne tik tai, kad SESV 101 ir 102 straipsnių įgyvendinimas nacionalinėms konkurencijos institucijoms suteikiamas remiantis šiuo nuostatų, įskaitant SESV 101 straipsnio 3 dalį, tiesioginiu taikymu (žr. minėto reglamento 4 konstatuojamąją dalį, kurioje daroma nuoroda į išimčių sistemą), bet ir pagal jo 3 straipsnyje įtvirtintą konvergencijos taisyklę ir viršenybės principą (1969 m. vasario 13 d. Sprendimo *Wilhelm ir kt.*, 14/68, EU:C:1969:4, 6 punktas) juo siekiama išsaugoti Sąjungos konkurencijos teisės, visų pirma SESV 101 straipsnio ir atitinkamos nacionalinės konkurencijos teisės, taikymo nuoseklumą ar net vienodumą siekiant konkretaus rezultato, kai tenkinamas poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai kriterijus.

156 Iš to matyti, kad kai, kaip šioje byloje, SESV 101 straipsnio taikymo sritis yra atvira, negalima tvirtinti, kad nacionalinių institucijų ir Komisijos pradėtomis procedūromis siekiama „skirtingų tikslų“, kaip tai suprantama pagal 1969 m. vasario 13 d. Sprendimą *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4, 11 punktas). Tai susiję su tuo, kad, pirma, kadangi šiomis procedūromis įgyvendinamas SESV 101 straipsnis, nesvarbu, kokia konkurencijos institucija jas pradėjo, jomis siekiama tų pačių tikslų, t. y. apsaugoti konkurenciją vienoje rinkoje (šiuo klausimu žr. generalinės advokatės J. Kokott išvados byloje *Toshiba Corporation ir kt.*, C-17/10, EU:C:2011:552, 81 punktą), ir, antra, kai taikoma nacionalinė konkurencijos teisė, pagal Reglamento Nr. 1/2003 3 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį jos įgyvendinimas turi lemti tą patį rezultatą kaip ir Sąjungos konkurencijos teisės taikymas. Todėl, pagal tą patį reglamentą taikant lygiagrečių įgaliojimų sistemą, „sankcijų sudėjimas“, kaip tai suprantama pagal 1969 m. vasario 13 d. Sprendimą *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4), gali būti taikomas tik tuo atveju, kai lygiagrečiai taikomas SESV 102 straipsnis ir atitinkama griežtesnė nacionalinė teisė, draudžianti vienašalį įmonės elgesį ar už jį baudžianti, tačiau nagrinėjamu atveju taip nėra.

157 Priešingai, nei teigia ieškovės, toks „sankcijų sudėjimas“ negali būti grindžiamas tariamu nagrinėjamų pažeidimų sutapimu, ypač atsižvelgiant į jų atitinkamą teritorinį poveikį. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas dėl analogiškos situacijos lygiagrečiai taikant nacionalinę ir Sąjungos konkurencijos teisę, kai nacionalinės konkurencijos institucijų nacionalinės teisės taikymas buvo susijęs tik su antikonkurenciniu elgesiu nacionalinėje teritorijoje, o Komisijos pradėtoje procedūroje dėl SESV 101 straipsnio taikymo buvo nagrinėjamas to paties elgesio antikonkurencinis poveikis bendrojoje rinkoje, išskyrus atitinkamą nacionalinę teritoriją, yra nusprendęs, kad *ne bis in idem* principas, kurio ieškovės nenurodė grįsdamos šį ieškinio pagrindą, nėra taikomas, nes netenkinamas veikų materialinės sudėties tapatumo kriterijus (šiuo klausimu žr. 2012 m. vasario 14 d. Sprendimo T*oshiba Corporation*

ir kt., C-17/10, EU:C:2012:72, 96–103 punktus). Be to, byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, teisingumo principo taikymo klausimas nebuvo keliamas ir toks klausimas taip pat nekilo ir byloje, kurioje buvo priimtas 1969 m. vasario 13 d. Sprendimas *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4, 11 punktas), kurioje iš tikrųjų sankcijos už tą patį kartelį toje pačioje teritorijoje (t. y. Vokietijoje ir bendrojoje rinkoje, įskaitant Vokietiją) buvo sudėtos. Tačiau nagrinėjamu atveju, kaip ir byloje, kurioje buvo priimtas 2012 m. vasario 14 d. Sprendimas *Toshiba Corporation ir kt.* (C-17/10, EU:C:2012:72), nėra nei teritorinio sutapimo, nei sankcijų sudėjimo.

158 Nesant reikalo priimti galutinį sprendimą dėl to, ar teisingumo principas gali būti taikomas tada, kai lygiagrečiai taikomi SESV 101 straipsnis ir atitinkama nacionalinė konkurencijos teisė, reikia konstatuoti, kad nagrinėjamu atveju aplinkybės, kuriomis remiantis priimti pirminis ir ginčijamas sprendimai, ir aplinkybės, kuriomis remiantis priimtas 2013 m. kovo 25 d. CNC sprendimas, nesusijusios nei su „tuo pačiu karteliu“, nei „sankcijų sudėjimu“, kaip tai suprantama pagal 1969 m. vasario 13 d. Sprendimą *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4, 3 ir 11 punktai), ir juo labiau negalima kalbėti apie veikų materialinės sudėties tapatumą, nes pažeidimai apėmė skirtingas teritorijas ir skyrėsi jų trukmė. Kaip teisingai nurodė Komisija, jos nagrinėtas pažeidimas, už kurį ji skyrė baudą pirminiu ir ginčijamu sprendimais, tęsėsi nuo 2003 m. spalio 8 d. iki 2008 m. balandžio 22 d., o CNC nagrinėjo antikonkurencinius veiksmus nuo 1977 m. iki 2010 m. (kiek tai susiję vokais rinkimams), nuo 1990 m. iki 2010 m. (kiek tai susiję su iš anksto atspausdintais vokais) ir nuo 1994 iki 2010 m. (kiek tai susiję su standartiniais vokais ir technologijų pažangos ribojimu). Be to, iš to, kas išdėstyta, matyti, kad su šiais antikonkurenciniais veiksmais susijusios prekės nebuvo tapačios kartelio, už kurį Komisija skyrė baudas, dalyku buvusioms prekėms. Taigi ieškovės nepagrįstai remiasi antikonkurencinių veiksmų, už kuriuos buvo skirtos baudos, bendrumu. Be to, kadangi CNC nubaudė už ieškovių elgesį, dariusį poveikį tik Ispanijos teritorijoje ir kitu laikotarpiu, ir kadangi Komisija šios teritorijos nevertino nei pirminiame, nei ginčijamame sprendimuose, ieškovės negali tvirtinti, kad buvo „sankcijų sudėjimas“, kaip tai suprantama pagal 1969 m. vasario 13 d. Sprendimą *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4, 11 punktas). Atvirkščiai, tokiomis aplinkybėmis tam, kad už ieškovių antikonkurencinį elgesį skirta sankcija būtų tinkama ir pakankamai atgrasanti, reikia atsižvelgti į visą minėto elgesio poveikį šiose skirtingose teritorijose, įskaitant ir laiką, o tai reiškia, jog Komisija negali būti kaltinama, kad pirminiame ir ginčijamame sprendimuose dėl šių priežasčių nesumažino ieškovėms skirtos baudos.

159 Šio vertinimo nepaneigia ankstesni Komisijos sprendimai, susiję su kitomis situacijomis, neatsižvelgiant į tai, ar jos yra panašios į šioje byloje nagrinėjamą situaciją, ar ne. Šiuo klausimu pakanka priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją ankstesni Komisijos sprendimai nėra teisinis pagrindas nustatant baudas konkurencijos srityje, o sprendimai kitose bylose tėra papildomas rodiklis vertinant, be kita ko, diskriminaciją ar baudos neproporcingumą (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 82 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2014 m. liepos 10 d. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 189 punktą ir 2016 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Pilkington Group ir kt. / Komisija*, C-101/15 P, EU:C:2016:631, 68 punktą). Vis dėlto, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 158 punkte, nagrinėjamu atveju ieškovių nurodyti argumentai negali patvirtinti, kad skirta bauda jų atžvilgiu yra neproporcinga.

160 Galiausiai, kaip nurodo Komisija, ieškovės negali pagrįstai teigti, kad buvo diskriminuojamos dėl to, jog jos buvo vienintelė įmonė, kuriai CNC skyrė baudą už jų dalyvavimą analogiškame kartelyje Ispanijoje, nes tame pačiame 2013 m. kovo 25 d. sprendime *Hamelin* patronuojamajai bendrovei *Envel Europa* CNC skyrė 637 464 EUR baudą, ir to ieškovės neginčija. Atsižvelgiant į tai, ieškovės taip pat negali remtis tariamu jų ekonominės situacijos pablogėjimu, kuriuo remiantis galėjo būti pateiktas prašymas sumažinti baudą pagal gairių 35 punktą dėl nepajėgumo sumokėti baudą. Iš tikrųjų, pirma, jos neginčija, kad priešingai nei *Bong* ir *Hamelin*, per administracinę procedūrą, net ir ją atnaujinus, jos nepateikė Komisijai tokio prašymo, ir, antra, tokio prašymo jos nepateikė ir Bendrajam Teismui, be kita ko, grįsdamos savo subsidiariai pateiktą antrąjį reikalavimą sumažinti skirtą baudą.

161 Todėl šį ieškinio pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

D. Išvados

162 Atsižvelgiant į visus išdėstytus argumentus reikia atmesti pagrindinį reikalavimą dėl panaikinimo.

163 Dėl subsidiariai pateikto prašymo sumažinti baudą reikia priminti, kad pagal SESV 261 straipsnį, siejamą su Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsniu, Sąjungos teismas turi neribotą jurisdikciją, kuri jam leidžia, kai yra pateiktas nagrinėti baudos dydžio klausimas, ne tik atlikti paprastą sankcijos teisėtumo kontrolę, bet ir pakeisti Komisijos – akto, kuriame šis dydis nustatytas pirmiausia, rengėjos – vertinimą savuoju. Todėl Sąjungos teismas gali pakeisti ginčijamą aktą net jo nepanaikinęs, kad panaikintų, sumažintų ar padidintų skirtą baudą, nes šia jurisdikcija naudojamasi atsižvelgiant į visas faktines aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Orange Polska / Komisija*, C-123/16 P, EU:C:2018:590, 106 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

164 Naudodamasis šia jurisdikcija pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalį, kiekvienos įmonės, kuriai skiriama bauda, atveju Sąjungos Teismas atsižvelgia į nagrinėjamo pažeidimo sunkumą ir jo trukmę, laikydamasis pirmiausia motyvavimo, proporcingumo, sankcijų individualizavimo ir vienodo požiūrio principų, tačiau jis neprivalo laikytis orientacinių taisyklių, kurias Komisija nustatė gairėse (šiuo klausimu žr. 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *Galp Energía España ir kt. / Komisija*, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 90 punktą).

165 Tam reikia įvertinti pažeidimų trukmę ir visus kriterijus, į kuriuos atsižvelgiama vertinant pažeidimų sunkumą, pavyzdžiui, į kiekvienos įmonės elgesį, vaidmenį, kurį kiekviena jų atliko derinant veiksmus, pelną, kurį šios įmonės gavo iš šių veiksmų, įmonių dydį ir atitinkamų prekių vertę, taip pat pavojų, kurį šios rūšies pažeidimai kelia Sąjungai. Be to, reikia atsižvelgti į objektyvius veiksnius, kaip antai antikonkurencinio elgesio turinį ir trukmę, šio elgesio epizodų skaičių ir intensyvumą, paveiktos rinkos dydį ir žalą viešajai ekonominei tvarkai. Galiausiai vertinant būtina atsižvelgti į santykinę atsakingų įmonių svarbą, rinkos dalį ir galimą jų recidyvą (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Chalkor / Komisija*, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 56 ir 57 punktus).

166 Nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas, įgyvendindamas savo neribotą jurisdikciją ir atsižvelgdamas į visus ieškovių grindžiant prašymą pakeisti sprendimą pateiktus argumentus, turi nustatyti baudos dydį, kuris, jo nuomone, būtų tinkamiausias atsižvelgiant į nagrinėjant antrąjį ieškinio pagrindą padarytas išvadas (žr., be kita ko, šio sprendimo 136–146 punktus) ir visas faktines aplinkybes.

167 Pirmiausia reikia priminti, kad ieškovių pardavimų vertė 2007 m. buvo 143 316 000 EUR, o jų apyvarta 2013 m. buvo 121 728 000 EUR, ir to ieškovės neginčija.

168 Be to, reikia pažymėti, kad pažeidimas sunkus, nes ieškovės visapusiškai dalyvavo kartelyje, kuriuo buvo siekiama koordinuoti pardavimo kainas, pasidalyti klientus ir keistis neskelbtina komercine informacija Europos, įskaitant Daniją, Vokietiją, Prancūziją, Švediją, Jungtinę Karalystę ir Norvegiją, standartinių iš katalogo užsakomų ir specialiai atspausdintų vokų rinkoje.

169 Be to, nustatyta, kad ieškovės dalyvavo darant pažeidimą nuo 2003 m. spalio 8 d. iki 2008 m. balandžio 22 d.

170 Dėl Komisijos nustatant baudas padarytų klaidų reikia priminti, kad Bendrasis Teismas iš esmės nusprendė, jog Komisijos taikytas metodas, nors ir atitinka vienodo požiūrio principą ieškovių, *Bong*, *Hamelin* ir *Mayer-Kuvert* atžvilgiu, jį taikant buvo pažeistas šis principas GPV atžvilgiu (žr. šio sprendimo 139–142 punktus).

171 Iš tikrųjų GPV buvo ypatingoje situacijoje dėl, pirma, jos sąlyginai didelės prekės, dėl kurios sudarytas kartelis, pardavimų vertės 2007 m., kuria remiantis nustatytas nekoreguotas bazinis dydis, antra, jos labai mažos, palyginti su kitomis atitinkamomis įmonėmis, bendros apyvartos 2012 ir 2013 m., todėl jos atveju koreguojant bazinį baudos dydį atsižvelgimas į santykį prekė / apyvarta ir 10 % ribą

neišvengiamai turėjo lemti esminį minėtos sumos sumažinimą. Todėl reikia konstatuoti, kad, atsižvelgiant į šią ypatingą ir skirtingą GPV situaciją ir į tai, kad Komisijos jai taikytas baudų apskaičiavimo metodas buvo netinkamas, kitoms susijusioms įmonėms, įskaitant ieškoves, kurių padėtis nebuvo panaši į GPV, nes jų bendros apyvartos buvo daug didesnės, bauda negali būti sumažinta taip pat, kaip ji buvo sumažinta GPV.

172 Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, įskaitant šio sprendimo 158–160 punktuose nurodytus argumentus, ir į būtinybę rasti pusiausvyrą tarp įvairius veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant baudos dydį (žr. šio sprendimo 164 ir 165 punktus), Bendrasis Teismas mano, kad ieškovėms skirtos baudos dydis, visų pirma atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą ir dalyvavimo jame trukmę, yra tinkamas, todėl jo sumažinti nereikia.

173 Todėl reikia atmesti ieškovės subsidiariai pateiktą prašymą pakeisti sprendimą, kad būtų sumažinta jai skirta 4 729 000 EUR bauda.

174 Taigi, reikia atmesti visą ieškinį.

IV. Dėl bylinėjimosi išlaidų

175 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Tačiau pagal Procedūros reglamento 135 straipsnio 1 dalį, kai to reikalauja teisingumas, išimties tvarka Bendrasis Teismas gali nuspręsti, kad pralaimėjusi šalis, be savo išlaidų, padengia tik dalį kitos šalies bylinėjimosi išlaidų. Be to, pagal to paties reglamento 135 straipsnio 2 dalį Bendrasis Teismas gali iš šalies, net jei ši laimėjo bylą, priteisti visas bylinėjimosi išlaidas arba jų dalį, jeigu tai atrodo pateisinama dėl jos elgesio, įskaitant elgesį iki proceso. Be kita ko, Bendrasis Teismas gali priteisti bylinėjimosi išlaidas iš institucijos, kurios sprendimas nepanaikintas, dėl to sprendimo nepakankamumo, galėjusio paskatinti ieškovą pareikšti ieškinį (žr. 2016 m. balandžio 22 d. Sprendimo *Italija ir Eurallumina / Komisija*, T-60/06 RENV II ir T-62/06 RENV II, EU:T:2016:233, 245 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

176 Iš tikrųjų šioje byloje ieškovių pirmas ir antras reikalavimai buvo atmesti. Vis dėlto reikia atsižvelgti į tai, kad ieškinio šioje byloje nagrinėjimas leido nustatyti, jog Komisija nebuvo pakankamai tiksli tiek nustatydama bazinių baudos dydžių koregavimo metodiką, tiek ją taikydama ir motyvuodama savo sprendimą (žr. šio sprendimo 139–142 punktus), tačiau šių priežasčių nepakanka minėtiems reikalavimams patenkinti. Tenka apgailestauti dėl šio nepakankamo tikslumo, ypač todėl, kad ginčijamas sprendimas jau yra antrasis sprendimas, kuriuo skiriama bauda ieškovėms už nagrinėjamą pažeidimą, priimtas po to, kai 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendimu *Printeos ir kt. / Komisija* (T-95/15, EU:T:2016:722) jau buvo patenkintas ieškovių prašymas panaikinti pirminį sprendimą dėl nepakankamo motyvavimo. Bendrasis Teismas mano, kad šios priežastys galėjo paskatinti ieškoves pateikti savo ieškinį.

177 Tokiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas mano, kad būtų teisinga nurodyti Komisijai padengti savo ir ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Van der Woude Frimodt Nielsen Kreuschitz

Półtorak Perillo

Paskelbtas 2019 m. rugsėjo 24 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge

Parašai.

Turinys

I. Ginčo aplinkybės 2

A. Administracinė procedūra, po kurios priimtas pirminis sprendimas 2

B. Sprendimas byloje T-95/15 5

C. Sprendimas byloje T-201/17 5

D. Administracinės procedūros atnaujinimas ir ginčijamo sprendimo priėmimas 6

II. Procesas ir šalių reikalavimai 9

III. Dėl teisės 9

A. Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, grindžiamo teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos ir *ne bis in idem* principų pažeidimu 9

B. Dėl antrojo pagrindo, grindžiamo vienodo požiūrio principo pažeidimu nustatant baudos dydį .. 13

1. Pagrindiniai bylos šalių argumentai 13

2. Pirminės pastabos 17

3. Jurisprudencijos apžvalga 18

4. Dėl nurodytų argumentų teisinių prielaidų pagrįstumo 20

5. Dėl nagrinėjamų situacijų panašumo, vienodo arba skirtingo požiūrio į jas ir minėto požiūrio objektyvaus pateisinimo 21

a) Pirminės pastabos 21

b) Dėl vienodo bazinių baudos dydžių koregavimo 22

1) Dėl ginčijamame sprendime aprašyto koregavimo metodo 22

2) Dėl principų ir tikslų, kuriais remtasi koreguojant bazinius dydžius, teisėtumo 24

c) Dėl palyginimo su „Bong“ situacija 26

d) Dėl palyginimo su „Hamelin“ situacija 26

e) Dėl palyginimo su GPV situacija 27

C. Dėl trečiojo pagrindo, grindžiamo proporcingumo ir diskriminacijos draudimo principų pažeidimu 29

D. Išvados 33

IV. Dėl bylinėjimosi išlaidų 34